

MIRABANK A.D.**OPŠTI USLOVI POSLOVANJA KOJI SE PRIMENJUJU U POSLOVANJU SA PRAVNIM LICIMA****I. UVODNE ODREDBE**

Opšti uslovi poslovanja Mirabank a.d. (u daljem tekstu: Banka) sadrže standardne uslove pod kojima Banka prima depozite, odobrava kreditne proizvode, pruža platne usluge, izvršava poslove faktoringa, obavlja komunikaciju i pruža druge usluge klijentima Banke.

Klijenti Banke su pravna lica, rezidenti i nerezidenti, kao i ogranci pravnih lica koja koriste ili su koristila usluge Banke ili koji se obrate Banci radi korišćenja usluga i koje je Banka kao takve identifikovala (u daljem tekstu: Klijent). Pod pravnim licem u smislu ovih Opštih uslova poslovanja podrazumevaju se domaća i strana pravna lica koja su registrovana i postojeća u skladu sa propisima države svog sedišta.

Banka je dužna da na vidnom mestu u poslovnim prostorijama ekspozitura istakne primerke Opštih uslova poslovanja na srpskom i engleskom jeziku, kao i na internet stranici Banke www.mirabankserbia.com kako bi Klijenti bili u mogućnosti da se upoznaju sa njihovom sadržinom.

Pored isticanja na napred navedeni način, Banka omogućava Klijentu da se dodatno upozna sa Opštim uslovima poslovanja u celini ili delu koji se odnosi na određeni bankarski proizvod, na način da na zahtev Klijenta istom preda primerak Opštih uslova poslovanja, u pisanoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka i pruži mu objašnjenje i instrukcije koje se odnose na konkretan proizvod Banke.

Banka će primenjivati Opšte uslove poslovanja na odnose između Banke i Klijenta nastale po osnovu pisanog ugovora između Banke i Klijenta, pristupnice ili drugog dokumenta potpisanih od strane Klijenta u skladu sa aktima Banke, kao i drugih oblika poslovne saradnje između Banke i Klijenta uspostavljene u skladu sa važećom regulativom i aktima Banke i bez zaključenja posebnog ugovora u pisanoj formi.

II. POSLOVNI ODNOS

Poslovni odnos između Klijenta i Banke uspostavlja se zaključenjem ugovora u pisanoj formi ili popunjavanjem zahteva, pristupnice ili drugog dokumenta bez zaključenja posebnog ugovora, u skladu sa važećim propisima i aktima Banke, na način koji podrazumeva obostranu saglasnost o međusobnim pravima i obavezama (u daljem tekstu: ugovor).

Izmene odredbi ugovora zaključenih između Klijenta i Banke vrše se izmenama i dopunama Opštih uslova poslovanja i Tarifa naknada, koje predstavljaju sastavni deo tih ugovora.

O izmenama i dopunama Opštih uslova poslovanja i Tarifa naknada Banka će obavestiti Klijenta najmanje 15 dana pre dana početka primene.

Sastavni deo ovih Opštih uslova poslovanja je Pregled Tarifa naknada za usluge Banke pravnim licima koji se utvrđuje u skladu sa Odlukom Upravnog odbora Banke o tarifama naknada Banke.

Za potrebe tumačenja odredaba Okvirnog ugovora i drugih ugovora koje Banka zaključuje sa klijentima, pojam Tarife naknada ima istovetno značenje kao i pojam cenovnik.

III. PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI BANKE

Banka ima diskreciono pravo da na osnovu ocene nadležnih službi Banke i odluka njenih organa, a u skladu sa svojim procedurama, slobodno izvrši izbor Klijenta sa kojim će stupiti u poslovni odnos, što uključuje i diskreciono pravo da odbije zaključivanje ugovora. U ovom slučaju Banka nije dužna da Klijentu pruži obrazloženje o razlozima za odbijanje.

Osim ukoliko u pisanom obliku izričito nije ugovoren nešto drugačije, Banka ne preuzima obaveze i odgovornosti osim onih koje su regulisane ovim Opštim uslovima poslovanja.

Banka nije odgovorna za štetu u sledećim slučajevima:

- ako šteta nastupi usled delovanja više sile, rata, vanrednog stanja, štrajka, ili usled bilo koje druge okolnosti na koju Banka nije imala uticaj;
- ako je šteta nastala kao posledica postupaka preduzetih od strane nadležnih državnih organa u zemlji ili inostranstvu, ili kao posledica ometanja njenog poslovanja, koje Banka nije mogla predvideti, sprečiti ili izbeći;
- ako je šteta nastala iz poslovnih poteza Klijenta učinjenih na osnovu usmene ili pisane komunikacije sa Bankom;
- za direktnе, posledične, nepredviđene, posebne ili posredne gubitke ili druge štete, koje pretrpi Klijent, a povodom bilo kakve aktivnosti trećeg lica koje je angažovala Banka;
- za direktnе, posledične, nepredviđene, posebne ili posredne gubitke ili druge štete, koje pretrpi treće lice u odnosu sa Klijentom, a povodom bilo kakve aktivnosti Banke;
- ako je šteta nastala usled nepoštovanja zakona i podzakonskih akata od strane Klijenta;
- ako je šteta nastala zbog toga što je Banka iz važnih razloga potpuno ili delimično obustavila ili ograničila svoje poslovanje u određene dane ili za određeni vremenski period.

Banka nije u obavezi da proverava verodostojnost, potpunost ili važnost dokumenata, bilo domaćeg ili stranog porekla, koji joj se šalju ili koje poseduje, a koji se tiču imenovanja ovlašćenih zastupnika, staratelja, poverenika i primalaca u slučaju bankrotstva ili drugih administratora, u skladu sa Opštim uslovima poslovanja i relevantnim zakonodavstvom.

Banka zadržava pravo da svoje obaveze u vezi sa poslovima zaključenim sa Klijentom, ukoliko padaju na neradni dan ili dan kada Banka ne posluje, započne da izvršava prvog narednog radnog dana.

Banka može da se u svrhu naplate svog dospelog potraživanja automatski, bez traženja posebnog odobrenja od Klijenta, naplati sa svih računa Klijenta koji se vode kod Banke, izvrši prenos neuplaćenog iznosa na račun Banke, kao i da iskoristi sva data sredstva obezbeđena.

Banka je ovlašćena da raspolaže sredstvima na računima Klijenta, bez njegove posebne pisane saglasnosti ili naloga, u postupku prinudne naplate, radi plaćanja po pravosnažnim i izvršnim odlukama suda i drugog državnog organa, kao i u drugim slučajevima predviđenim važećom regulativom.

Banka ima pravo da bez saglasnosti Klijenta blokira mogućnost korišćenja usluga i/ili proizvoda, delimično ili u celosti, u skladu sa važećim propisima koji uređuju sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma i slično, kao iz drugih opravdanih razloga ili u skladu sa drugom važećom regulativom i odlukama nadležnih organa, uključujući, ali se ne ograničavajući, na slučajeve zloupotrebe računa i/ili i/ili drugih bankarskih proizvoda.

Banka zadržava pravo da sa Klijentom stupa u poslovni odnos vezan za bankarske proizvode pod uslovima drugačijim od onih navedenih u ovim Opštim uslovima poslovanja, Tarifi naknadai/i ili drugim opštim aktima Banke.

Banka obaveštava Klijenta da usled nastanka događaja koji se odnose na poplave, požare, zemljotrese, vremenske nepogode, akte terorizma, vandalizma, pretnje, proteste, sabotaže, ratne događaje, dugotrajne prekide u prenosu električne energije, probleme sa telekomunikacionim mrežama i drugih sličnih događaja na koje Banka ne može uticati, može doći do privremenog obustavljanja usluga i aktivnosti od strane Banke u bilo kojim oblastima poslovanja. U slučaju nastanka takvih događaja, Banka ovim dokumentom obaveštava Klijenta da će se u toj situaciji primeniti pravila internog akta Banke koji se odnosi na kontinuitet poslovanja i oporavak u slučaju katastrofa i da će Banka preuzeti sve potrebne mere kako bi se poslovanje u najkraćem roku dovelo u redovno stanje.

IV. PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI KLIJENTA

Klijent ima pravo da od Banke zahteva sve relevantne informacije i dobije odgovarajuća objašnjenja i instrukcije koje se odnose na neposrednu primenu Opših uslova poslovanja i konkretnе bankarske proizvode.

Za potrebe uspostavljanja poslovnog odnosa ili identifikacije, Klijent je u obavezi da Banci dostavi svu potrebnu dokumentaciju propisanu važećom regulativom i aktima Banke.

Klijent je obavezan da bez odlaganja, a najkasnije u roku od 3 (tri) dana od dana nastanka promene, ukoliko važećim propisom koji se odnosi na konkretan posao nije predviđen drugi

rok, obavesti Banku o svim statusnim promenama i to, bez ograničavanja samo na navedeno, o promenama koji se odnose na: poslovno ime, sedište, pretežnu delatnost, licima ovlašćenim za zastupanje i predstavljanje, članovima organa upravljanja, opunomoćenim licima, obima njihovih ovlašćenja, promenama lica evidentiranih na kartonu deponovanih potpisa, promenama adrese elektronske pošte (e-mail), telefonskog broja i drugim promenama koje se registruju u nadležnom registru, kao i o promenama koje su bitne za međusobnu komunikaciju i nesmetano odvijanje poslovnog odnosa između Banke i Klijenta.

Ukoliko Klijent ne postupi na način naveden u ovom stavu, odgovoran je za štetu koju Banka zbog toga može pretprieti.

Klijent je odgovoran za sve gubitke koji mogu biti prouzrokovani usled činjenice da Banka nije obaveštena o nekom nedostatku u vezi sa pravnom, odnosno poslovnom sposobnošću Klijenta, zakonskog zastupnika, odnosno drugih ovlašćenih ili opunomoćenih lica Klijenta kao i njihovim ovlašćenjima.

Isprave i obaveštenja koja Klijent dostavlja Banci, u zavisnosti od prirode posla, akata Banke i zaključenog ugovora, na zahtev Banke dostavljaju se u originalu ili u fotokopiji, sa ili bez ovore nadležnog organa (opština, sud ili javni beležnik) da je fotokopija verna originalu, sa overenim prevodom na srpski jezik koji je izvršen od strane ovlašćenog sudskog prevodica ukoliko su isprave ili druga dokumentacija sastavljeni na stranom jeziku, a u slučaju da se radi o stranoj ispravi i overene apostilom ili drugom potvrdom o legalizaciji, u zavisnosti od zemlje porekla dostavljene isprave.

Dokumentacija koju Klijent dostavlja Banci, a koja se overava kod nadležnog organa ili koju nadležni organ izdaje na zahtev Klijenta, ne može biti starija od 3 (tri) meseca (ova odredba se ne odnosi na OP obrazac). Klijent snosi odgovornost za troškove ili gubitak koji mogu nastati kao posledica falsifikata, prevare, nepotpunosti, zakonske nevažnosti, kao i pogrešnog tumačenja ili prevoda dokumenata dostavljenih Banci.

Prilikom davanja naloga Banci, Klijentovi nalozi moraju biti jasni i nedvosmisleni, dati u pisanoj formi ili na drugi ugovoren način, a u skladu sa važećom regulativom i aktima Banke.

V. KOMUNIKACIJA IZMEĐU BANKE I KLIJENTA

Komunikacija između Klijenata i Banke vrši se putem informativnog i reklamnog materijala koji je dostupan u prostorijama Banke, neposrednom usmenom i pisanim komunikacijom, putem internet prezentacije, telefonskim kontaktom, sms porukom, kao i putem drugih elektronskih oblika komuniciranja. Navedenim načinima komuniciranja Klijentima naročito mogu biti dostavljane sve informacije vezane za poslovni odnos Banke i Klijenta.

Banka ne preuzima, niti može snositi odgovornost u pogledu izvornosti, valjanosti ili potpunosti primljenih dokumenata, tačnog tumačenja ili prevoda.

Ukoliko su navedena dokumenta poslata poštom na adresu Klijenta ili se korespondencija vrši putem elektronske pošte ili sms porukom, ista će se smatrati dostavljenom danom odašiljanja Klijentu, odnosno momentom upućivanja iz Banke.

U slučaju da Klijent blagovremeno ne obavesti Banku o promeni adrese sedišta, kao i o drugim podacima koji su, ili mogu biti od uticaja na uredno dostavljanje pisama koja su upućena na adresu koju je Klijent odredio, smatraće se uredno dostavljenim odašiljanjem pisma na tu adresu ili poruke putem drugog kanala informisanja upotrebom dostavljenih kontakt podataka.

Banka ima pravo da koristi podatke o Klijentu koji se odnose na adresu, brojeve telefona i adresu elektronske pošte i ostale podatke za uspostavljanje kontakta, koje je Klijent dostavio Banci prilikom potpisivanja ugovora, odnosno pristupnice i/ili drugog odgovarajućeg dokumenta, radi dostavljanja obaveštenja o svojim aktivnostima, proizvodima i uslugama, u vidu brošura, prospekata, elektronskih ili sms poruka, kao i svih drugih sredstava poslovne komunikacije i poslovne prezentacije. Banka neće snositi odgovornost za neovlašćen uvid u informacije i sadržaj poruka od strane trećih lica, koje su poslate Klijentu na broj telefona, odnosno na adresu i/ili adresu elektronske pošte, koji su označeni kao kontakt podaci Klijenta.

VI. BANKARSKA TAJNA

Bankarska tajna je poslovna tajna.

Bankarskom tajnom smatraju se:

- podaci koji su poznati banchi a odnose se na lične podatke, finansijsko stanje i transakcije, kao i na vlasništvo ili poslovne veze klijenata te ili druge banke;
- podaci o stanju i prometu na individualnim depozitnim računima;
- drugi podaci do kojih banka dođe u poslovanju s klijentima.

Bankarskom tajnom ne smatraju se:

- javni podaci i podaci koji su zainteresovanim licima sa opravdanim interesom dostupni iz drugih izvora;
- konsolidovani podaci na osnovu kojih se ne otkriva identitet pojedinačnog klijenta;
- podaci o akcionarima banke i visini njihovog učešća u akcionarskom kapitalu banke, kao i podaci o drugim licima sa učešćem u banchi i podaci o tom učešću, bez obzira na to da li su oni klijenti banke;
- podaci koji se odnose na urednost ispunjavanja obaveza klijenta prema banchi.

Banka i zaposleni u Banci, članovi organa Banke, akcionari, kao i spoljni revizor Banke i druga lica koja zbog prirode posla koji obavljaju imaju pristup podacima koji se smatraju bankarskom tajnom, dužni su da ove podatke čuvaju i iste ne mogu saopštavati trećim licima, niti ih koristiti protivno interesima Banke i klijenata, niti na način da oni ili treća lica ostvare materijalnu

korist od toga, niti mogu trećim licima omogućiti pristup tim podacima. Obaveza čuvanja poslovne tajne za lica iz prethodnog stava ne prestaje ni posle prestanka statusa na osnovu koga su ostvarili pristup podacima iz tog stava.

Banka nije obavezna da čuva bankarsku tajnu ako se podaci saopštavaju: organima sudske i izvršne vlasti, kao i drugim organima i organizacijama, u skladu sa ovlašćenjima koja su propisana zakonom i drugim propisima, kao i udruženjima koja su banke osnovale radi prikupljanja podataka o iznosu, vrsti i ažurnosti ispunjavanja obaveza klijenata banaka.

Banka u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, obaveštava Klijenta da prikuplja i obrađuje lične podatke (podatke dostavljene od strane Klijenta i druge podatke o ličnosti koji su Banci legitimno dostupni) u svrhu uspostavljanja i praćenja realizacije poslovnih odnosa između Banke i Klijenta i izvršavanja obaveza Banke utvrđenih Zakonom o bankama, Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i drugim propisima.

Banka ovim obaveštava Klijenta da potencijalni korisnici ličnih podataka, kao i podataka koji imaju karakter bankarske tajne shodno odredbama važećih propisa, mogu biti: Narodna banka Srbije, Kreditni biro pri Udruženju banaka Srbije, Uprava za sprečavanje pranja novca, Forum za prevenciju zloupotreba u kreditnim poslovima i platnim karticama pri Privrednoj komori Srbije, Akcionar Banke, povezana lica sa Bankom, spoljni revizor Banke, spoljni saradnik Banke, lica sa kojima Banka ima zaključene ugovore o zaštiti poverljivih podataka, kao i druga lica/poslovni partner Banke kojima je neophodno dostavljanje takvih podataka radi realizacije poslovnog odnosa koji imaju sa Bankom.

Klijent prilikom stupanja u poslovne odnose sa Bankom daje pismenu saglasnost da Banka može podatke o Klijentu koji predstavljaju bankarsku tajnu, kao i podatke koji imaju karakter ličnih podataka, obrađivati, koristiti i prenositi radi obrade, kao i saopštiti trećim licima u svrhu realizacije prava i obaveza Klijenta i to sve u meri u kojoj je to neophodno za realizaciju predmetnih prava i obaveza, odnosno realizaciju druge legitimne svrhe obrade i pod uslovima određenim zakonskim, podzakonskim propisima i aktima Banke.

Klijent je saglasan da Banka može preko Privredne komore Srbije – Forum za prevenciju zloupotreba u kreditnim poslovima i preko Udruženja banaka Srbije - Kreditnog biroa, proveriti podatke i informacije koje je Klijent dostavio Banci, a koje su neophodne za donošenje odluke o odobravanju kredita.

VII. ZAŠTITA PODATAKA O LIČNOSTI

Banka prikuplja i obrađuje podatke o ličnosti u okviru baza podataka koje formira i koje su u funkciji obavljanja njene delatnosti.

Zaštitu podataka o ličnosti Banka obezbeđuje svakom fizičkom licu, bez obzira na državljanstvo i prebivalište, rasu, godine života, pol, jezik, veroispovest, političko i drugo

uverenje, nacionalnu pripadnost, socijalno poreklo i status, imovinsko stanje, rođenje, obrazovanje, društveni položaj ili druga lična svojstva.

Banka odgovorno i uredno izvršava svoje propisane obaveze koje proizilaze iz zakona koji uređuje zaštitu podataka o ličnosti.

VIII. SPREČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANSIRANJE TERORIZMA

Banka ima pravo da od Klijenta zatraži podatke potrebne za izvršavanje propisanih obaveza u vezi sa sprečavanjem pranja novca i finansiranja terorizma.

Banka ima pravo da odloži ili odbije uspostavljanje poslovnog odnosa sa Klijentom, raskine postojeći poslovni odnos ili odloži ili odbije izvršavanje transakcije po nalogu ili za račun Klijenta, ukoliko oceni da to nalaže propisi o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma.

Banka ne otvara i ne vodi račune i ne izvršava transakcije po nalogu ili u korist lica koji se nalaze na listama sankcija i embarga usvojenih u skladu sa lokalnom i međunarodnom regulativom, a vezano za oblast sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma. Pored navedenih, Banka u svom poslovanju može primenjivati i druge interne i "watch" liste formirane u cilju ublažavanja rizika od pranja novca i finansiranja terorizma.

IX. PRAVO KLIJENTA NA PRIGOVOR

Klijent ima pravo na prigovor u pisanoj formi Banci ako smatra da se Banka ne pridržava odredaba zakona i drugih propisa kojim se uređuju finansijske usluge, opštih uslova poslovanja ili dobrih poslovnih običaja koji se odnose na te usluge ili obaveza iz ugovora zaključenog sa Klijentom.

Klijent svoj prigovor Banci mora dostaviti u pisanoj formi, na adresu Banke i to Mirabank a.d., ulica Španskih boraca broj 1, Beograd ili u pisanoj formi neposredno službeniku Banke u poslovnim prostorijama, putem e-maila, kao i putem web sajta Banke, www.mirabankserbia.com. Prigovori dostavljeni na način drugačiji od navedenog, neće se uzimati u razmatranje i Banka nije dužna da odgovara na njih. Ukoliko Klijent nije zadovoljan odgovorom Banke ili ukoliko Banka nije odgovorila na njegov prigovor u roku od 15 dana od dana dostavljanja prigovora, izuzetno u produženom roku za još 15 dana, na jasan i razumljiv način, Klijent može u pisanoj formi obavestiti Narodnu banku Srbije o svom prigovoru i to na adresu Narodne banke Srbije, Centar za zaštitu korisnika finansijskih usluga, i pokrenuti postupak posredovanja pred Narodnom bankom Srbije radi vansudskog rešavanja spornog odnosa. Banka će Klijenta u odgovoru na prigovor poučiti da, ukoliko nije zadovoljan odgovorom Banke, ili ukoliko Banka nije odgovorila na njegov prigovor u roku od 15 dana od dana dostavljanja prigovora Banci, izuzetno u produženom roku za još 15 dana, na jasan i razumljiv način, da Klijent ima pravo da podnese Pritužbu Narodnoj banci Srbije, u pisanoj formi, na adresu Narodne banke Srbije, Centar za zaštitu korisnika finansijskih usluga.

X. PLATNE USLUGE

1. Uvod

Odredbama ovog dela Opštih uslova poslovanja regulišu se uslovi i način uspostavljanja i odvijanja poslovnog odnosa između Banke, kao pružaoca platnih usluga i Klijenta, kao korisnika platnih usluga.

Ovaj deo Opštih uslova poslovanja, zajedno sa Tarifom naknada i Terminskim planom za izvršenje platnih transakcija i posebnim ugovorom o otvaranju i vođenju računa ili pružanju druge platne usluge, predstavljaju Okvirni ugovor o platnim uslugama (u daljem tekstu: Okvirni ugovor).

Terminski plan za izvršenje platnih transakcija (vreme prijema naloga) definisan je u posebnom dokumentu (Terminski plan).

Opšti uslovi poslovanja, zajedno sa Tarifom naknadai Terminskim planom, dostupni su u svim poslovnim prostorijama Banke u pisanim oblicima, kao i na internet stranici Banke www.mirabankserbia.com

Na sva pitanja koja nisu regulisana odredbama posebnog ugovora i odredbama ovog poglavlja Opštih uslova poslovanja, primenjuju se opšte odredbe Opštih uslova poslovanja i važeći propisi Republike Srbije, osim odredbi Zakona o platnim uslugama za koje je propisana mogućnost isključenja primene za pravna lica, kao korisnike platnih usluga. S tim u vezi, Banka ističe da će se u poslovanju sa Klijentima isključiti primena određenih odredbi iz Zakona o platnim uslugama, sve u skladu sa Članom 9. Stav 2. i 3. navedenog zakona.

2. Otvaranje i vođenje platnog računa

Banka Klijentu otvara i vodi platni račun na osnovu njegovog zahteva i Okvirnog ugovora, odnosno ugovora o otvaranju i vođenju računa koji zaključuje sa Klijentom i Opštih uslova poslovanja, kao i na osnovu neophodne dokumentacije predviđene važećom regulativom ili procedurama Banke.

Banka otvara i vodi sledeće platne račune:

- tekući račun - račun za redovno poslovanje;
- drugi platni račun – ostali namenski i posebni računi.

Banka vodi platne račune u valuti dinarima (RSD) i u valutama sa kursne liste Banke, zavisno od vrste platnog računa, u skladu sa odredbama ugovora o otvaranju i vođenju određene vrste računa i Opštih uslova poslovanja.

Banka će Klijentu pružati usluge uplate i isplate gotovog novca, prenosa novčanih sredstava i druge platne usluge u okviru salda ili raspoloživog iznosa sredstava na platnom računu, u skladu s odredbama ugovora o otvaranju i vođenju određenog platnog računa, Opštim uslovima poslovanja i u skladu sa važećim propisima. Ukoliko je Banka sa Klijentom ugovorila mogućnost da se pod raspoloživim iznosom sredstava smatraju i sredstva odobrena po osnovu ugovora o dozvoljenom prekoračenju po računu (overdraft), predmetni iznos se može smatrati raspoloživim u skladu sa ovom odredbom Opštih uslova poslovanja.

Ukoliko se radi o prenosu sredstava sa deviznog računa Klijenta Banke na devizni račun drugog klijenta Banke, takva platna transakcija se obavlja u Banci bez upotrebe mreže korespondentskih banaka. Ukoliko se transfer sredstava vrši sa deviznog računa Klijenta Banke u korist klijenta domaće ili inostrane banke, takva platna transakcija se obavlja preko mreže korespondentskih i kontokorentnih banaka.

Klijent može u pisanoj formi, ovlastiti jedno ili više lica na način propisan Opštim uslovima poslovanja za izvršavanje platnih transakcija po Okvirnom ugovoru i/ili ugovoru o otvaranju i vođenju određene vrste platnog računa.

Prilikom otvaranja platnog računa ili zaključenja ugovora sa Klijentom, odnosno njegovim zakonskim zastupnikom ili punomoćnikom, Banka utvrđuje identitet Klijenta njegovog stvarnog vlasnika i zakonskog zastupnika, odnosno punomoćnika, uvidom u važeću i verodostojnu dokumentaciju propisanu važećom regulativom, ličnu kartu ili pasoš ili drugi dokument koji Banka može da zatraži.

Pored popunjeno zahteva za otvaranje platnog računa zakonski zastupnik, odnosno punomoćnik Klijenta, je dužan da popuni karton deponovanih potpisa i dostavi svu potrebnu dokumentaciju propisanu važećom regulativom.

Banka može u skladu sa odgovarajućim propisima, da određene podatke o Klijentu preuzme u elektronskoj formi od organizacije nadležne za vođenje registra privrednih subjekata (rešenje o upisu u registar i sl.).

Banka gasi račun Klijentu u sledećim slučajevima:

- na pisani zahtev Klijenta pod uslovom da Klijent nema neizmirenih obaveza prema Banci,
- na pisani zahtev Klijenta, uz poštovanje ugovorenog otkaznog roka, pod uslovom da Klijent nema neizmirenih obaveza prema Banci,
- zbog nastalih statusnih promena,
- u slučaju prestanka postojanja Klijenta kao privrednog subjekta,
- u slučajevima propisanim važećom regulativom i ostalim odredbama ovih Opštih uslova poslovanja
- na inicijativu Banke, sve u skladu sa propisima ili odredbama ovih Opštih uslova poslovanja.

Odredbe Opštih uslova poslovanja koje definišu prestanak poslovnih odnosa Banke i Klijenta primenjuju se i na prestanak ugovora o otvaranju i vođenju računa.

3. Promena platnog računa

Banka će Klijentu koji otvara ili ima otvoren platni račun kod novog pružaoca platnih usluga (u daljem tekstu: novi platni račun), omogućiti promenu platnog računa u istoj valuti, sa ili bez gašenja platnog računa koji je otvoren kod Banke. Banka će Klijentu omogućiti promenu platnog računa i kada je Banka istovremeno i prethodni i novi pružalac platnih usluga, kao i u slučaju kada Klijent kod Banke otvara novi platni račun u kom slučaju je Banka novi pružalac platnih usluga.

Promena platnog računa vrši se isključivo na osnovu pismenog ovlašćenja kojim korisnik platnih usluga daje saglasnost prethodnom i novom pružaocu platnih usluga za preduzimanje svih ili pojedinih radnji kod promene platnog računa koje su ti pružaoci dužni da sproveđu u skladu sa pozitivnim propisima kojima su regulisane platne usluge. Korisnik platnih usluga ovlašćenjem može odrediti trajne naloge, saglasnosti za direktna zaduženja, prijemne transfere odobrenja kao i druge platne usluge čije se izvršenje prenosi na novi platni račun, pod uslovom da novi pružalac platnih usluga pruža te usluge. Ovlašćenjem korisnik platnih usluga određuje dan početka izvršavanja trajnih nalog i direktnih zaduženja s novog platnog računa, pri čemu ovaj rok ne može biti kraći od šest poslovnih dana od dana kada je novi pružalac platnih usluga primio dokumentaciju od prethodnog pružaoca platnih usluga.

Banka je kao novi pružalac platnih usluga dužna da u roku od dva poslovna dana od dana prijema ovlašćenja za promenu platnog računa podnese zahtev prethodnom pružaocu platnih usluga da, u skladu s tim ovlašćenjem, sproveđe sledeće radnje: dostavi Banci, kao i korisniku platnih usluga ako je on to izričito zahtevao, listu postojećih trajnih nalog i dostupne informacije o saglasnostima za direktna zaduženja, čije izvršenje je korisnik platnih usluga tražio da se prenese na novi platni račun - u roku od pet poslovnih dana od dana prijema ovog zahteva; dostavi Banci, kao i korisniku platnih usluga ako je on to izričito zahtevao, dostupne informacije o višekratnim prijemnim transferima odobrenja i direktnim zaduženjima kod kojih je saglasnost data primaocu plaćanja ili pružaocu platnih usluga primaoca plaćanja, a koja su izvršena na platnom računu korisnika platnih usluga u prethodnih trinaest meseci - u roku od pet poslovnih dana od dana prijema ovog zahteva; odbije izvršenje platne transakcije po osnovu prijemnih transfera odobrenja i direktnih zaduženja počev od dana utvrđenog u ovlašćenju i o razlozima odbijanja obavesti platioca i primaoca plaćanja, ako nema uspostavljen sistem za njihovo automatsko preusmeravanje na novi platni račun; obustavi izvršenje trajnih nalog počev od dana utvrđenog u ovlašćenju; prenese sva raspoloživa novčana sredstva s prethodnog platnog računa na novi platni račun na dan utvrđen u ovlašćenju; ugasi platni račun na dan utvrđen u ovlašćenju. U slučaju da je Banka prethodni pružalac platnih usluga, na zahtev novog pružaoca platnih usluga, a u propisanim slučajevima na zahtev korisnika platnih usluga, preduzeće ovde pomenute radnje odnosno dostaviti pomenutu dokumentaciju i informacije u propisanim rokovima.

Banka kao novi pružalač platnih usluga u vezi sa novim platnim računom, u roku od pet poslovnih dana od dana prijema traženih informacija od prethodnog pružaoca platnih usluga, a u skladu sa ovlašćenjem i svim primljenim informacijama, sprovodi sledeće radnje: aktivira trajne naloge koje je korisnik platnih usluga odredio u ovlašćenju i izvršava ih počev od dana utvrđenog u ovlašćenju, obezbeđuje uslove za izvršavanje direktnih zaduženja koja je korisnik platnih usluga odredio u ovlašćenju počev od dana utvrđenog u ovlašćenju, obaveštava korisnika platnih usluga i o drugim pravima u vezi sa izvršavanjem direktnih zaduženja koja su ugovorena, obaveštava platioce koji iniciraju izvršenje višekratnih prijemnih transfera odobrenja koji su utvrđeni u ovlašćenju o novom platnom računu korisnika platnih usluga i dostavlja im kopiju ili primerak ovlašćenja, obaveštava o novom platnom računu i danu od kada će se direktna zaduženja izvršavati s tog platnog računa primaocu plaćanja koji iniciraju platnu transakciju za direktno zaduženje platnog računa korisnika platnih usluga, a koji su utvrđeni u ovlašćenju, pri čemu uz obaveštenje Banka dostavlja i kopiju ili primerak ovlašćenja.

Ukoliko je Banka prethodni pružalač platnih usluga u postupku promene platnog računa, ugasiće platni račun korisnika platnih usluga ukoliko je Banci novi pružalač platnih usluga dostavio informacije i dokumentaciju u skladu sa pozitivnim propisima, kao i ukoliko korisnik platnih usluga nema neizmirenih obaveza po računu, a u suprotnom će bez odlaganja obavestiti korisnika platnih usluga da nisu ispunjeni uslovi za gašenje računa. Banka će kao prethodni pružalač platnih usluga novom pružaocu platnih usluga preneti informacije o svim ili pojedinim trajnim nalozima, višekratnim direktnim zaduženjima i višekratnim transferima odobrenja kod kojih je korisnik platnih usluga primalac plaćanja, kao i raspoloživa novčana sredstva na platnom računu, ako je korisnik platnih usluga ovlašćenjem tražio takav prenos. Banka će u vezi sa promenom platnog računa korisniku platnih usluga učiniti lako dostupnim informacije: o obavezama i odgovornostima prethodnog i novog pružaoca platnih usluga, rokovima za sprovođenje radnji, naknadama koje se naplaćuju u vezi s promenom platnog računa (ako takve naknade postoje), svim podacima koje je korisnik platnih usluga dužan da dostavi pružaocu platnih usluga, kao i mogućnosti vanskudskog rešavanja spornog odnosa u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita korisnika finansijskih usluga. Pomenute informacije će bez naknade biti dostupne, na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka, u svim prostorijama Banke kojima korisnici platnih usluga imaju pristup, kao i na internet prezentaciji Banke. Na zahtev korisnika platnih usluga, Banka će bez nakande ove informacije dostaviti korisniku platnih usluga.

Banka će korisniku platnih usluga na njegov zahtev, bez naknade, dostaviti ili učiniti lako dostupnim informacije o postojećim trajnim nalozima i direktnim zaduženjima koje korisnik platnih usluga ima kod Banke.

Banka je dužna da bez odlaganja nadoknadi štetu koja je pričinjena korisniku platnih usluga tokom promene platnog računa usled nepostupanja Banke u skladu sa ovim opštim uslovima poslovanja i važećim propisima, osim u slučaju da je takvo nepostupanje uzrokovano višom silom.

4. Ovlašćenje za upravljanje platnim računom

Prilikom otvaranja platnog računa Klijent mora naznačiti imena svih lica ovlašćenih za upravljanje računom i/ili raspolaganje sredstvima na računu. Potpis ovlašćenog lica mora biti deponovan Banci, a identitet tog lica mora biti utvrđen na osnovu ličnih i drugih odgovarajućih dokumenata. Klijent je u obavezi da ovlašćena lica upozna sa sadržajem ovih Opštih uslova poslovanja, kao i sa uslovima svakog pojedinog ugovora o otvaranju i vođenju računa po kome je to lice ovlašćeno. Smatra se da je lice koje je ovlašćeno po platnom računu prihvatiло Opšte uslove poslovanja, odnosno Okvirni ugovor, u trenutku poduzimanja prve radnje vezane za platni račun po kojem je ovlašćeno. Klijent može ovlastiti jedno ili više lica za vršenje tačno određenih radnji po platnom računu u kom slučaju se Banci dostavlja punomoćje na memorandumu Klijenta overeno pečatom Klijenta (ukoliko je tako definisano propisima zemlje sedišta Klijenta) i potpisano od strane zakonskog zastupnika Klijenta, kojim ovlašćuje jedno ili više određenih lica za vršenje navedenih radnji.

Ukoliko Klijent ovlasti određeno lice da u njegovo ime i za njegov račun zaključi Okvirni ugovor i/ili ugovor o otvaranju i vođenju računa, Banka u tom slučaju utvrđuje identitet ovlašćenog lica i račun otvara na osnovu punomoćja datog u pisanoj formi na memorandumu Klijenta, koje je dostavljeno u propisanoj i odgovarajućoj formi.

Ovlašćeno lice ne može da izda nova ili povlači druga postojeća ovlašćenja niti je ovlašćeno da ugasi račun Klijenta, osim ukoliko je u samom punomoćju izričito navedeno da je ovlašćeno i za tu radnju. U slučaju bilo koje izmene ili dopune u pogledu lica ovlašćenih za upravljanje platnim računom ili obima ovlašćenja, Klijent mora Banku da obavesti bez odlaganja uz dostavljanje odgovarajućeg dokaza.

Ovlašćenja i deponovani potpisi lica ovlašćenih da upravljaju platnim računom, odnosno raspolažu sredstvima na računu su važeća do opoziva istih.

Danom dostavljanja Banci pisanog obaveštenja sa odgovarajućim dokazom o prestanku postojanja privrednog subjekta, odnosno brisanju istog iz nadležnog registra ili otvaranju postupka stečaja, ovlašćenja i eventualno data posebna punomoćja za upravljanje računom prestaju da važe, dok se sredstva na predmetnom računu blokiraju, dok se iznos iskorišćenih sredstava proglašava odmah dospelim u celosti. Do tog momenta Banka se može pouzdati u važeća ovlašćenja, odnosno punomoćja i neće odgovarati za štetu koja do tog trenutka može da nastane za treća lica zbog upravljanja i raspolaganja sredstvima na platnom računu Klijenta od strane ovlašćenog lica, odnosno punomoćnika.

Na napred navedeni način, danom prijema obaveštenja o otvaranju likvidacionog postupka i dostavljanja dokaza o izboru ili imenovanju likvidacionih upravnika, prestaju da važe i ovlašćenja, odnosno punomoćja za upravljanje platnim računom, za lica koja su pre otvaranja postupka likvidacije bila ovlašćena za upravljanje računom Klijenta, ali u postupku likvidacije

nisu izabrana od strane osnivača, odnosno imenovana od strane nadležnog suda da obavljaju funkciju likvidacionih upravnika.

Ovlašćeno lice može samostalno da ugasi račun samo ako je za to posebno ovlašćeno, kao i ako su svi računi u pozitivnom ili nultnom saldu.

U slučaju kada Klijent poseduje kod Banke jedan ili više platnih računa, Banka je ovlašćena da u svakom momentu, u skladu sa relevantnim propisima, izvrši kompenzaciju bilo kog potraživanja od Klijenta sa obavezama koje ima prema njemu.

Prihvatanjem ovih Opštih uslova poslovanja, Klijent ovlašćuje Banku da zaduži sve račune Klijenta koji se vode kod Banke, bez obzira u kojoj se valuti isti vode, u cilju potpunog namirenja potraživanja koja ima prema Klijentu, nastalih po bilo kom osnovu. U slučaju da se namirenje Banke vrši naplatom sa deviznih računa Klijenta, Banka će prilikom obračuna primeniti važeći kupovni kurs Banke za devize na dan zaduženja računa.

5. Platne transakcije

Banka pruža platne usluge u domaćoj i stranoj valuti, u zemlji i sa inostranstvom i neopozivo je ovlašćena da prihvati uplate za račun Klijenta, a Klijent može raspolagati sredstvima sa računa u visini raspoloživih sredstava, sve u skladu sa Opštim uslovima poslovanja i važećom regulativom.

U cilju pružanja usluga koje su predmet ugovora o otvaranju i vođenju platnog računa, Banka Klijentu dodeljuje jedinstvenu identifikacionu oznaku, koju je on dužan da upotrebljava pri svakoj platnoj transakciji. Jedinstvena identifikaciona oznaka ujedno predstavlja i broj platnog računa Klijenta, koji služi za pružanje platnih usluga.

Platne transakcije koje su predmet ugovora o otvaranju i vođenju platnog računa, mogu se izvršavati samo uz tačno navođenje ove jedinstvene identifikacione oznake. Smatra se da je platni nalog uredno izvršen ako Banka izvrši nalog u skladu s jedinstvenom identifikacionom oznakom navedenom u samom nalogu (platioca i/ili primaoca plaćanja). Ako Klijent Banci da pogrešnu jedinstvenu identifikacijsku oznaku ili bilo koji drugi neispravan ili netačan bitan element platnog naloga, ili ne izvrši autorizaciju, Banka nije odgovorna Klijentu za pravilno i blagovremeno izvršenje naloga. Ako je na platnom nalogu navedena jedinstvena identifikaciona oznaka bez drugih propisanih podataka ili ako se drugi navedeni podaci ne podudaraju s navedenom oznakom, Banka će izvršiti nalog prema jedinstvenoj identifikacionoj oznaci, ako su ispunjeni drugi ugovoreni uslovi za njegovo izvršenje, te Banka u tom slučaju odgovara samo za izvršenje platne transakcije u skladu s jedinstvenom identifikacionom oznakom.

Ovi Opšti uslovi poslovanja, radi izbegavanja svake sumnje, ne uređuju izvršenje jednokratnih platnih transakcija jer se iste izvršavaju bez obaveze otvaranja platnog računa kod Banke i uređuju se platnim nalogom. Platna transakcija određena je platnim nalogom. Platni nalozi

su: nalog za uplatu, isplatu i prenos, dok su platni nalozi za devizna plaćanja: nalog za plaćanje, naplatu i opšti devizni nalog. Platni nalozi se sastoje od najmanje dva primerka, s tim da se na zahtev Klijenta, a uz saglasnost Banke, nalog za prenos može sastojati samo od jednog primerka. Nalog mora biti ispravan, čitak i autorizovan od strane Klijenta na ugovoren način. Klijent odgovara za potpunost i tačnost podataka navedenih na platnom nalogu, te je dužan da pre davanja saglasnosti (autorizacije) naloga obavezno proveri elemente i sadržaj platnog naloga kojim inicira određenu platnu transakciju i/ili niz platnih transakcija.

Banka će izvršiti platni nalog ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- ako je platni nalog ispravan;
- ako je uz platni nalog predata ispravna dokumentacija ukoliko je to potrebno sa aspekta deviznog poslovanja ili sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma;
- ako na platnom računu postoji pokriće za plaćanje celokupnog iznosa iz naloga ili Klijent koji vrši uplatu gotovine na svoj platni račun preda Banci gotovinu u iznosu potrebnom za izvršenje naloga i naknade, osim ako je za pojedinu dodatnu uslugu određeno ili ugovoreno drugačije;
- ako je za platni nalog data saglasnost na ugovoren način.

Banka zadržava pravo da od Klijenta zatraži dodatne informacije vezano za platnu transakciju, ako bi takva obaveza proizlazila iz propisa koji uređuju sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma, propisa koji uređuju devizno poslovanje ili internih akata Banke donetih na osnovu tih propisa. Ako nisu ispunjeni napred navedeni uslovi (neispravan nalog, transakcija suprotna važećim propisima i internim aktima Banke koji uređuju sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma i/ili devizno poslovanje), Banka može odbiti izvršenje platnog naloga, u kom slučaju će obavestiti Klijenta o tome i ako je moguće o razlozima odbijanja, te o mogućnosti i postupcima za ispravku, najkasnije u roku koji je utvrđen za izvršenje platne transakcije. Ako je izvršenje platne transakcije odbijeno smatraće se da platni nalog nije ni primljen, a ukoliko Klijent otkloni nedostatke u platnom nalogu te isti ispunjava propisane uslove za izvršenje, smatraće se da je ispravljen nalog podnet kao nov nalog, te će Banka pristupiti izvršenju naloga u skladu sa ovim Opštim uslovima poslovanja. U slučaju da na platnom računu, koji nije u blokadi, nema dovoljno sredstava za izvršenje naloga za prenos, Banka neće odbiti izvršenje naloga, ukoliko Klijentu roku od 2 radna dana obezbedi na računu potrebna sredstva za izvršenje platne transakcije. U ovoj situaciji dan početka izvršenja naloga je dan kada je Klijent obezedio sredstva na računu kod Banke i stavio ih na raspolaganje. U situaciji da u predviđenom roku Klijent ne obezbedi potrebna sredstva na računu, za početak izvršenja naloga, smatra se prvi naredni poslovni dan po isteku napred navedenog roka.

Plaćanja prema inostranstvu i naplate iz inostranstva mogu se vršiti doznakom, dokumentarnim akreditivom, dokumentarnim inkasom, drugim instrumentima plaćanja koji se primenjuju u međunarodnom platnom prometu, u skladu sa važećim propisima. Plaćanje prema inostranstvu na teret platnog računa Klijenta, Banka vrši na osnovu ispravnog naloga i u skladu sa Terminskim planom, pod uslovom da su ispunjeni ostali uslovi za izvršenje platnog naloga u skladu sa važećim propisima i odredbama Opštih uslova poslovanja.

Klijent može obavljati platne transakcije i u valutama koje se ne nalaze na kursnoj listi Banke. U slučaju da se sprovodi ovakva vrste platne transakcije, Banka će zadužiti EUR račun Klijenta koji se vodi kod Banke, prema kupoprodajnom kursu korespondentske banke. Banka će u saradnji sa korespondentskom bankom sprovesti izvršenje ovakvih platnih transakcija u najkraćem mogućem roku.

Banka prima platne naloge putem svojih distributivnih kanala, u skladu sa odredbama ugovora o otvaranju i vođenju određene vrste platnog računa i drugih posebnih ugovora, uslovima za dodatne usluge koje Banka pruža Klijentu vezano za te račune i odredbama Opštih uslova poslovanja. Kao vreme prijema platnog naloga smatra se vreme kad je Banka primila nalog neposredno od strane platioca ili posredno od strane primaoca plaćanja. Krajnje vreme za primanje naloga definisano je Terminskim planom koji je sastavni deo Okvirnog ugovora. Platni nalog koji je Banka primila nakon roka propisanog Terminskim planom, smatra se primljenim sledećeg radnog dana. Ako je Klijent posebno ugovorio s Bankom dan početka izvršenja naloga, kao vreme prijema naloga smatraće se dan ugovoren za početak izvršenja naloga. Ako vreme prijema platnog naloga nije poslovni dan Banke, smatra se da je nalog primljen sledećeg radnog dana.

Platna transakcija smatra se autorizovanom ako je platilac dao saglasnost za izvršenje platne transakcije ili za izvršenje niza platnih transakcija čiji je deo i ta određena platna transakcija, a nakon što je Banka sprovedla proces autentifikacije platne transakcije za koju je Klijent dao saglasnost. Način davanja saglasnosti za izvršenje platne transakcije zavisi od platnog instrumenta i distributivnog kanala Banke. Klijent daje saglasnost za izvršenje platne transakcije inicirane:

- u poslovnicama Banke – potpisom naloga,
- kod primaoca plaćanja – potpisom naloga,
- putem elektronskog bankarstva.

Davanje saglasnosti za platne transakcije inicirane na način koji nije definisan ovim Opštim uslovima poslovanja može biti predviđeno posebnim ugovorom. Smatraće se da je Klijent naknadno dao saglasnost kada posle izvršene transakcije preuzme isprave od Banke, koje se odnose na određenu platnu transakciju (potvrde, platne naloge i sl.).

Data saglasnost se može opozvati, sve dok platna transakcija nije izvršena. Opoziv platnog naloga Klijent može dati u pisanoj formi ili na način koji je određen za autorizaciju naloga posebnim ugovorom za određenu uslugu, pri čemu Banka može od Klijenta tražiti original naloga/potvrde o transakciji, identifikacioni dokument i sl. U navedenoj situaciji, Banka će preduzeti razumne mere za sprečavanje izvršenja naloga, poštujući pri tome pravila struke i zadržava pravo da obračuna i naplati posebnu naknadu za opoziv naloga. Za opoziv platnog naloga obračunava se i naplaćuje naknada u skladu sa Tarifom naknada.

Za međunarodne platne transakcije Klijent može u pisanoj formi otkazati platni nalog u vreme i na način koji omogućavaju da se otkazivanje inicira pre izvršenja konkretnе platne transakcije sadržane u tom nalogu, a može podneti i zahtev za opoziv ili poništaj nakon izvršenja platne transakcije, u kom slučaju Banka naplaćuje naknadu u skladu sa Tarifom naknada i ne može garantovati da će taj pokušaj biti uspešan i ne snosi posledice u tom smislu.

U slučaju da je platna transakcija inicirana podnošenjem menice na naplatu, Klijent zaključivanjem Okvirnog ugovora, odnosno ugovora o otvaranju i vođenju računa i prihvatanjem Opštih uslova poslovanja, daje neopozivu saglasnost Banci da može izvršiti platnu transakciju iniciranu na ovaj način od strane meničnog poverioca, zaduživanjem platnog računa klijenta.

Banka može zadužiti platni račun Klijenta bez njegovog platnog naloga u sledećim situacijama:

- u postupku izvršenja, odnosno prinudne naplate, koji se vodi nad klijentom u skladu sa Zakonom,
- radi naplate dospelih naknada za usluge koje Banka pruža u skladu sa odredbama Okvirnog ugovora, dospelih potraživanja po osnovu kredita koje je Banka odobrila Klijentu ili drugih dospelih potraživanja banke prema Klijentu, ako je takav način naplate ugovoren,
- u drugim slučajevima predviđenim važećom regulativom.

Platna transakcija izvršena na ovaj način ne smatra se neodobrenom platnom transakcijom. Potpisivanjem ugovora o otvaranju i vođenju računa, odnosno Okvirnog ugovora, Klijent neopozivo ovlašćuje Banku da u slučaju kada na određenom platnom računu nema dovoljno sredstava za ispunjenje bilo koje obaveze iz tog ugovora, naplatu izvrši prebijanjem salda svih platnih računa Klijenta otvorenih kod Banke. Ukoliko korisnik ima više od dva platna računa (dinarskih ili deviznih), Banka je ovlašćena da po svom izboru utvrdi redosled po kom će izvršiti sredstava za ispunjenje bilo koje obaveze iz tog ugovora, naplatu izvrši prebijanjem salda svih platnih računa Klijenta otvorenih kod Banke.

U slučaju da se prenos vrši sa deviznog računa Klijenta Banka će prilikom obračuna primeniti važeći srednji kurs Banke za devize na taj dan.

Povraćaj sredstava koji se vrši kod pojedinih slučajeva nepravilnog izvršenja platne transakcije (preneto više sredstva od iznosa koji je označen na platnom nalogu, više puta izvršen platni nalog ili su sredstva preneta nekom drugom primaocu plaćanja) ima prioritet u odnosu na izvršavanje svih drugih platnih transakcija s platnog računa na koji su preneta sredstva.

6. Instant transfer odobrenja

Instant transfer odobrenja (Instant plaćanje) predstavlja domaću platnu transakciju u dinarima koja se izvršava transferom odobrenja koji platilac može inicirati u bilo koje doba

dana tokom svakog dana u godini i kod kojeg se prenos novčanih sredstava na platni račun primaoca plaćanja izvršava u realnom ili skoro realnom vremenu.

Instant plaćanja predstavlja bezgotovinski prenos novčanih sredstava u iznosima manjim od 300.000 dinara i to bez obzira na platni instrument kojim je inicirana takva platna transakcija. Instant plaćanje pružaoci platnih usluga izvršavaju u svojstvu platiočevog pružaoca platnih usluga i/ili primaočevog pružaoca platnih usluga.

Banka, kao pružalač platnih usluga, izvršava Instant plaćanja jedino kao primaočev pružalač platnih usluga.

Banka ne izvršava Instant plaćanja kao platiočev pružalač platnih usluga.

Banka je, kao primaočev pružalač platnih usluga, u obavezi da nakon prijema naloga za Instant plaćanje bez odlaganja utvrdi da li su ispunjeni uslovi za izvršenje naloga u skladu sa važećim propisima i odredbama Okvirnog ugovora. Ako su uslovi za izvršenje naloga ispunjeni, Banka prihvata nalog, o čemu se dostavlja pozitivan odgovor platiočevom pružaocu platnih usluga. Banka nakon prijema obaveštenja o izvršenju naloga u platnom sistemu odobrava platni račun primaoca plaćanja označenog u platnom nalogu i omogućava raspolaganje sredstvima, o čemu obaveštava primaoca plaćanja putem elektronske pošte.

U slučaju da uslovi za izvršenje naloga nisu ispunjeni, Banka dostavlja negativan odgovor platiočevom pružaocu platnih usluga, zajedno sa razlozima za neprihvatanje naloga. U tom slučaju ili u slučaju da je isteklo vreme za čekanje na odgovor, izvršenje naloga za Instant plaćanje u platnom sistemu biće odbijeno o čemu će platiočev i primaočev pružalač platnih usluga dobiti obaveštenje od strane Narodne banke Srbije, kao operatera platnog sistema.

Platiočev pružalač platnih usluga ima pravo da od primaočevog pružaoca platnih usluga inicira povraćaj novčanih sredstava po osnovu izvršenog Instant plaćanja ako je izvršio platni nalog više puta, u iznosu većem od iznosa utvrđenog u nalogu, drugom primaocu plaćanja, a ne onom koji je naznačen u nalogu, ako je greškom izvršio taj transfer usled tehničkih problema, kao i iz drugih razloga koje je naveo platilac. Banka, kao primaočev pružalač platnih usluga, dužna je da po osnovu zahteva za povraćaj izvrši povraćaj novčanih sredstava u skladu sa važećim propisima ili da odbije takav zahtev, uz navođenje razloga.

Na sve što nije definisano odredbama ove tačke, primenjujuće se ostale odredbe ovih Opštih uslova poslovanja.

7. Odgovornost Banke i Klijenta u vršenju platnih usluga

Kod domaće platne transakcije koja se izvršava u dinarima, iznos transakcije će biti odobren na računu pružaoca platnih usluga primaoca plaćanja istog poslovnog dana kada je Banka primila platni nalog u skladu sa Opštim uslovima poslovanja. Kod ostalih platnih transakcija

mogu se primenjivati drugačiji rokovi za izvršenje platne transakcije u skladu sa važećim propisima.

Nakon prijema platnog naloga inostrane banke, Banka će o priliku iz inostranstva obavestiti Klijenta na čije ime, odnosno na čiji račun, naplata glasi.

Platni račun Klijenta odobrava se u valuti kojom je odobren račun Banke. Banka će odobriti sredstva na platnom računu Klijenta i omogućiti raspolaganje sredstvima na računu, nakon prijema obaveštenja o odobrenju računa Banke, ali ne pre datuma valute naplate koji predstavlja datum kada je inobanka ili druga domaća banka odobrila račun Banke. Ako je odobren račun Banke u valuti u kojoj primalac plaćanja nema otvoren račun kod Banke, Banka nije u mogućnosti da proknjiži prilik osim ukoliko Klijent kao primalac plaćanja ne otvorи devizni račun u odgovarajućoj valuti.

Banka neće izvršavati platne trasnacije za koje Klijent nije dao saglasnost na način utvrđen Opštim uslovima poslovanja (neodobrena platna transakcija). U slučaju izvršenja neodobrene platne transakcije, Banka će vratiti platni račun Klijenta u stanje u kom bi bio da neodobrena transakcija nije izvršena, odnosno izvršiće povraćaj iznosa neodobrene transakcije i svih naknada koje su tom prilikom naplaćene, te platiti eventualne pripadajuće kamate. Banka je dužna da postupi na napred navedeni način ukoliko Klijent obavesti Banku o neodobrenoj platnoj transakciji, odmah po saznanju, a najkasnije u roku od 10 dana od dana zaduženja, pod pretnjom gubitka prava na povraćaj i drugih prava propisanih zakonom, a nakon proteka roka od 10 dana, samo pod uslovom da u tom periodu, Klijentu nije obezbedila informacije o neodobrenoj platnoj transakciji. Smatraće se da je Banka obezbedila potrebne informacije Klijentu dostavljanjem izvoda po računu na ugovoren način.

Ukoliko Klijent osporava izvršenu platnu transakciju u smislu da je nije odobrio ili da platna transakcija nije izvršena ili da nije pravilno izvršena i u tom smislu obavesti Banku, dužan je da uz obaveštenje dostavi odgovarajuće dokaze za to.

Banka može stornirati, bez posebnog naloga i saglasnosti Klijenta, knjiženja izvršena greškom na račun Klijenta, a o izvršenoj ispravci knjiženja će obavestiti Klijenta ukoliko zatraži objašnjenje izvršene ispravke. Klijent je dužan vratiti sredstva koja su bez pravnog osnova uplaćena na njegov platni račun. U slučaju neizvršene ili nepravilno izvršene platne transakcije, a do kojih je došlo greškom Banke uprkos dužnoj pažnji, Banka će snositi odgovornost samo za iznos dokazane stvarne štete koja je na taj način prouzrokovana Klijentu.

Banka ni u kom slučaju neće biti odgovorna za neizvršenu ili nepravilno izvršenu platnu transakciju koju je inicirao Klijent, primalac plaćanja ili Klijent preko primaoca plaćanja, a do koje je došlo zbog radnji ili propusta na strani ovih lica. U slučaju da je platna transakcija nepravilno izvršena ili nije izvršena iz razloga što je dostavljena netačna jedinstvena identifikaciona oznaka, Banka kao pružalac platnih usluga nije odgovorna za neizvršenu ili nepravilno izvršenu platnu transakciju. U tom slučaju, na zahtev korisnika platnih usluga,

Banka je kao pružalac platnih usluga dužna da odmah preduzme sve razumne mere kako bi korisniku platnih usluga bio vraćen iznos platne transakcije, kao i da pruži sve potrebne informacije kako bi došlo do povraćaja iznosa platne transakcije. Ako i pored toga ne bude moguć povraćaj novčanih sredstava platiocu, Banka će kao platiočev pružalac platnih usluga na pismeni zahtev platioca odmah dostaviti sve raspoložive informacije koje su platiocu potrebne za ostvarivanje prava na povraćaj novčanih sredstava (npr. informacije o primaočevom pružaocu platnih usluga i/ili o primaocu plaćanja).

U slučaju platne transakcije inicirane od strane Klijenta ili preko Klijentovog primaoca plaćanja, pružalac platnih usluga tog primaoca plaćanja odgovara primaocu plaćanja za pravilno dostavljanje platnog naloga Banci, a ukoliko je iznos platne transakcije odobren na računu pružaoca platnih usluga tog primaoca plaćanja, on odgovara primaocu plaćanja za pravilno izvršenje platne transakcije.

Za platne transakcije koje su inicirane trajnim nalozima, Banka neće biti odgovorna ukoliko sredstva na Klijentovom računu nisu dovoljna, ako instrukcije nisu jasne, ako faktura treće strane ili slična dokumenta nisu jasna ili nisu blagovremeno dostavljena Banci, kao i u drugim slučajevima koji su van kontrole i uticaja Banke.

Banka neće biti odgovorna, odnosno neće izvršiti povraćaj sredstava na Klijentov platni račun ukoliko je platna transakcija izvršena na osnovu izgubljenog, ukradenog ili zloupotrebljenog platnog instrumenta kada Klijent nije uspeo da zaštitи njegove personalizovane elemente, a posebno ako su te transakcije izvršene usled prevarnih radnji Klijenta ili neispunjena preuzetih obaveza usled namere ili krajnje nepažnje. U navedenim slučajevima, Klijent snosi sve gubitke.

Banka će od Klijenta uvek zahtevati jasne i izričite instrukcije (naloge) za izvršavanje platnih transakcija, u zemlji i inostranstvu, u pisanoj formi, uz naznaku svrhe plaćanja. Instrukcije moraju biti dostavljene od strane Klijenta i primljene od strane Banke blagovremeno kako bi Banka mogla da izvrši platnu transakciju na uobičajen način bez potrebe da u tom cilju pribegava bilo kom posebnom načinu hitne komunikacije. Banka će domaće platne transakcije u dinarima izvršiti u toku poslovnog dana u kome ih je primila, ili na datum valute ako je taj datum naznačen na nalogu za plaćanje, zavisno od toga koji je datum kasniji za naloge propisane relevantnim propisima u oblasti platnih usluga. Banka u okviru terminskog plana utvrđuje vreme do koga će se smatrati da su nalozi ili instrukcije primljeni tog poslovnog dana, ali koje nije duže od vremena koje utvrdi Narodna banka Srbije za naloge u domaćem platnom prometu. Ako je Klijent posebno ugovorio s Bankom dan početka izvršenja naloga, kao vreme prijema naloga smatraće se dan ugovoren za početak izvršenja naloga. Naloge regulisane relevantnim propisima u oblasti deviznog poslovanja Banka će izvršiti u roku koji je dogovoren sa nalogodavcem za svaku pojedinačnu platnu transakciju. Ukoliko Klijent smatra da određeno plaćanje zahteva urgentno izvršenje, o toj činjenici treba posebno da obavesti Banku, tako što će na odgovarajući način naznačiti ovu činjenicu u svom nalogu. Ukoliko je moguće brže izvršenje naloga, Banka će za izvršenje te usluge primeniti odgovarajuću naknadu definisanu Tarifom naknada.

Banka ne snosi odgovornost za uredno izvršavanje međunarodnih platnih transakcija ili platnih transakcija u valuti trećih država, koje se obavljaju preko korespondentne banke, osim u slučajevima sopstvene krajnje nepažnje. Banka ne odgovara za bilo kakvu štetu u situaciji da nakon prijema platnog naloga inostrane banke do datuma valute platne transakcije, Banka ne primi pokriće iz inostranstva, odnosno inobanka povuče, blokira i/ili izmeni nalog, u kom slučaju Banka nije u mogućnosti da obradi priliv i isti se stornira. Obaveza Banke da izvrši plaćanje zaduženjem pozitivnog salda deviznog računa ili da ispuni obaveze u devizama će biti ograničena u onoj meri i periodu u kojem Banka ne može ili samo ograničeno može raspolagati valutom na koju obaveza glasi, usled političkih mera ili događaja u zemlji odnosne valute. U onoj meri i periodu u kojem takve mere ili događaji postoje, Banka nije obavezna da izvrši plaćanje u nekom drugom mestu koje se razlikuje od zemlje valute, kao ni u nekoj drugoj valuti (uključujući i domaću valutu), niti da obezbedi gotovinu za to plaćanje, što neće uticati na pravo Klijenta ili Banke da izvrše uzajamna prebijanja potraživanja u istoj valuti.

U pogledu izvršenja platnih naloga Klijenta, Banka ne snosi nikakvu odgovornost u slučajevima suspenzije plaćanja zbog primene obavezujućih međunarodnih propisa, primene relevantnih propisa i pravila koji važe za Banku ili njene povezane kompanije, moratorijuma korespondentne banke, a u skladu sa propisima odnosne strane države. Banka ni u kom slučaju neće snositi odgovornost za gubitke/štetu prouzrokovana promenom kurseva valuta ili vrednosti sredstava plaćanja, ukoliko je do kašnjenja ili pogrešnog upućivanja platnog naloga došlo usled radnji ili propusta Klijenta, odnosno bilo koje treće strane.

Neće postojati odgovornost Banke ni Klijenta u vezi sa izvršenjem platnih transakcija, ukoliko je ispunjenje obaveza onemogućeno usled više sile ili ako je to predviđeno važećom regulativom.

8. Izvodi sa platnih računa

Klijent je obvezan da vodi evidenciju prometa i stanja sredstava na platnom računu.

Banka će izvode sa platnog računa učiniti dostupnim Klijentu putem elektronskog bankarstva, u poslovnim prostorijama Banke, slanjem na adresu elektronske pošte (email) ukoliko u svojoj evidenciji ima ovaj kontakt podatak ili na drugi odgovarajući način predviđen za komunikaciju Banke i Klijenta, a na zahtev Klijenta isti će izdati neposredno u svojim poslovnim prostorijama.

Klijent je dužan da bez odlaganja proveri tačnost i potpunost izvoda, kao i drugih izveštaja i obaveštenja koje primi od Banke. U slučaju da ima primedbu, Klijent mora najkasnije u roku od 10 dana po prijemu dostavljenog dokumenta da uloži prigovor koji mora biti precizno obrazložen i određen i dostavljen Banci u pisanoj formi. Ukoliko Klijent ne dostavi prigovor u napred navedenom roku, smatraće se da je prihvatio izvod kao ispravan.

9. Elektronsko bankarstvo

Klijent ima pravo da koristi usluge elektronskog bankarstva koje navede prilikom popunjavanja pristupnice. Prateći razvoj tehnologija, Banka može integrisati nove servise u okviru svoje elektronske mreže.

Klijent sa Bankom ugovara korišćenje usluga elektronskog bankarstva potpisivanjem i overom pristupnice, na koji način prihvata primenu odredbi ove tačke, kao i Opštih uslova posovanja u celini. Banka može odbiti zahtev Klijenta za aktiviranje usluga elektronskog bankarstva i nakon potpisivanja pristupnice, ali je u obavezi da Klijenta o tome obavesti na jedan od načina predviđenih za komunikaciju Banke i Klijenta.

Korisnici usluga elektronskog bankarstva mogu biti Klijenti koji u Banci imaju otvoren platni račun. Ovim putem Klijenti mogu vršiti uvid u stanje na računu i mogu vršiti platne transakcije.

Ukoliko se izrađuje paket za elektronsko bankarstvo, Klijent preuzima paket nakon izrade istog, o čemu će Banka obavestiti Klijenta na jedan od načina predviđenih za komunikaciju Banke i Klijenta. Paket za elektronsko bankarstvo može da preuzme zakonski zastupnik Klijenta, lice ovlašćeno po računu Klijenta, lice ovlašćeno za korišćenje usluga elektronskog bankarstva ili drugo ovlašćeno lice. Klijent je dužan da prilikom preuzimanja paketa za pružanje elektronskih usluga, aktivacije paketa, upotrebe i korišćenja ovih usluga postupa na način kako je to definisano pravilima rada Banke i u skladu sa datim instrukcijama.

Nakon isteka roka važenja digitalnog sertifikata, Klijent ne može da koristi usluge elektronskog bankarstva i sertifikat mora da bude obnovljen. Sertifikat je moguće obnoviti u intervalu od 15 dana pre isteka i 15 dana nakon isteka važnosti digitalnog sertifikata. Klijent se pri popunjavanju zahteva odlučuje da li želi kvalifikovani ili nekvalifikovani digitalni sertifikat. Ukoliko Klijent ne podnese zahtev za obnovu sertifikata u roku od tri meseca nakon isteka sertifikata, Banka će otkazati korišćenje usluga elektronskog bankarstva, a Klijent je u obavezi da bezbednosnu opremu (pametnu karticu i USB ključ) vrati Banci. U slučaju da Klijent ne obnovi digitalni sertifikat u predviđenom roku, snosiće svu nastalu štetu i druge posledice koje mogu nastati do momenta vraćanja bezbednosne opreme.

Radi bezbednosti obavljanja transakcija Klijent je u obavezi da bezbednosnu opremu koristi na način propisan za korišćenje te opreme i da je čuva od oštećenja i neovlašćenog korišćenja. Platni nalozi Klijenta se izvršavaju u skladu sa ugovorom o otvaranju i vođenju računa, Opštim uslovima posovanja, terminskim planom i važećom regulativom. Banka zadržava pravo da za transakcije obavljene putem elektronskog bankarstva od Klijenta traži na uvid dokumentaciju po osnovu koje je transakcija izvršena. Banka će naloge Klijenta za obavljanje platnog prometa sa inostranstvom realizovati tek nakon što Klijent prethodno lično, poštom ili e-mailom dostavi dokumentaciju koja predstavlja dokaz o dopuštenosti njihovog pravnog osnova, a u smislu važećih propisa koji regulišu devizno posovanje. Klijent putem elektronskog bankarstva može raspolagati sredstvima na računu otvorenom kod Banke i sredstvima dozvoljenog prekoračenja, odobrenih po tom računu. Korišćenje usluge provere stanja na

računu može se koristiti za sve vrste platnih računa (dinarske i devizne) Klijenta otvorene u Banci.

Banka neće snositi odgovornost za povraćaj sredstava, ukoliko Klijent u platni nalog unese pogrešne podatke prilikom iniciranja platne transakcije putem elektronskog bankarstva i Banka takav nalog izvrši.

Banka za pružanje usluga elektronskog bankarstva Klijentu naplaćuje naknade određene važećim Tarifom naknada. Klijent će u okviru izabranog paketa usluga elektronskog bankarstva snositi naknade zavisno od provajdera kojeg izabere prilikom potpisivanja pristupnice. Naknade za korišćenje usluga elektronskog bankarstva se automatski naplaćuju zaduženjem računa Klijenta početkom meseca za prethodni mesec. Obračunavanje naknada za korišćenje usluga elektronskog bankarstva počinje od dana izrade sertifikata ili ukoliko je u pitanju aktiviranje usluga za koji se sertifikat ne izrađuje (npr. sms ili wap kanal) od dana aktivacije usluge.

Ukoliko Klijent ne obnovi sertifikat nakon isteka perioda od 3 (tri) godine od momenta izrade sertifikata, istom će se zaračunavati naknada sve do otkaza korišćenja usluga elektronskog bankarstva. Klijent je dužan da se pridržava pravila koja su definisana ovim Opštim uslovima poslovanja, kao i odredaba pojedinačnih ugovora, da postupa savesno i sa pažnjom dobrog privrednika i da čuva tajnost svih lozinki koje koristi i bezbednosne opreme, a ukoliko neovlašćeno lice na bilo koji način zloupotrebi lozinku ili bezbednosnu opremu, Klijent odgovara za nastalu štetu.

Klijent je obavezan da odmah prijavi gubitak, krađu ili zloupotrebu sigurnosnog uređaja Banci i dužan je da u roku od dva dana, u pisanoj formi, potvrdi tu prijavu. Ukupan iznos štete nastao gubitkom, krađom ili zloupotrebom sigurnosnog uređaja snosi Klijent. Sigurnosni uređaj pronađen posle prijave ne sme se koristiti i mora se vratiti Banci.

Banka ne snosi odgovornost u slučaju da Klijent ne može koristiti usluge elektronskog bankarstva zbog smetnji u telekomunikacionim kanalima, kao i zbog drugih okolnosti koje su van kontrole Banke.

Banka će izvršiti blokadu usluga elektronskog bankarstva:

- kada ustanovi da Klijent pri korišćenju elektronskih servisa ne postupa u skladu sa važećom regulativom, Opštim uslovima poslovanja ili posebnim ugovorima o otvaranju i vođenju računa zaključenih između Klijenta i Banke,
- u slučaju da Klijent prijavi gubitak, krađu ili zloupotrebu sigurnosnog uređaja,
- u slučaju da Klijent opozove ovlašćenja za korišćenje sigurnosnog uređaja ,
- ukoliko na bilo koji način Banka dođe do saznanja o neovlašćenom raspolaaganju podacima sa sigurnosnog uređaja ili lozinke od strane trećeg lica,
- u svim ostalim slučajevima u kojima postoji sumnja za neovlašćeni pristup sigurnosnom paketu Klijenta odnosno elementima zaštite Banke, odnosno ako postoje

opravdani razlozi koji se odnose na sigurnost ili postoji sumnja o neodobrenom korišćenju ili korišćenju radi prevare.

Izvršenje blokade elektronskog servisa onemogućava njegovo dalje korišćenje. Banka će Klijenta pre blokade telefonskim putem ili na drugi odgovarajući način obavestiti o nameri i razlozima za blokiranje, a ukoliko Banka nije u mogućnosti to da učini pre blokade, obavestiće ga no nakon toga u svojim poslovnim prostorijama, telefonskim putem, elektronskim putem ili na drugi odgovarajući način. Banka neće obavestiti Klijenta u vezi sa blokadom ukoliko je davanje takvog obaveštenja zabranjeno važećim propisima ili ako za to postoje opravdani bezbednosni razlozi. Banka će Klijentu ponovo omogućiti korišćenje elektronskog bankarstva kada prestanu da postoje razlozi za blokadu.

Deblokadu elektronskog servisa Banka realizuje omogućavanjem ponovnog pristupa Klijentu, izdavanjem novog sigurnosnog paketa ili aktiviranjem postojećeg, a u zavisnosti od razloga blokade.

Klijent može da zatraži privremenu obustavu obavljanja pojedinih usluga elektronskog bankarstva predajom pisanih zahteva Banci. Klijent može u bilo kom momentu da otkaže korišćenje usluga elektronskog bankarstva, pisanim putem. Pri predaji pisanih zahteva za prestanak korišćenja ove usluge, Klijent je obavezan da vrati bezbednosnu opremu koju je koristio. Klijent je u obavezi da pre gašenja usluga elektronskog bankarstva Banci nadoknadi sva dugovanja nastala korišćenjem ove usluge.

Banka zadržava pravo otkaza usluga elektronskog bankarstva Klijentu, ukoliko se isti ne pridržava ovih Opštih uslova poslovanja, a posebno ukoliko ne plaća naknadu za usluge elektronskog bankarstva, odnosno ne preuzme paket za elektronsko bankarstvo u roku od tri meseca od dana prijema obaveštenja Banke.

Ukoliko u slučaju otkaza ili gašenja paketa elektronskog bankarstva na drugi način, Klijent ne vrati Banci bezbednosnu opremu ili je vrati oštećenu, dužan je da plati naknadu u skladu sa važećom Tarfiom naknada.

U slučaju otkaza ili gašenja paketa elektronskog bankarstva na drugi način, Klijent je dužan da Banci plati sve dospele mesečne naknade za korišćenje usluga elektronskog bankarstva, održavanje paketa elektronskog bankarstva, nadoknadu za gašenje i sve ostale naknade definisane ovim Opštim uslovima poslovanja, odnosno važećom Tarifom naknada, a koje su vezane za elektronsko bankarstvo i u tom smislu ovlašćuje Banku da automatski bez dalje saglasnosti zaduži njegove račune za iznose navedenih naknada.

10. Naknade i drugi troškovi koji padaju na teret Klijenta

Banka klijentu obračunava i naplaćuje naknade i druge troškove po osnovu posebnih ugovora i Opštih uslova poslovanja, a sa kojima je Klijent upoznat i prihvata ih u potpunosti te je saglasan sa njihovom primenom.

Za pružanje platnih usluga Klijentu, Banka će obračunati i naplatiti naknade u skladu sa Tarifom naknada, zaduženjem svih njegovih platnih računa.

Banka obračunava i naplaćuje naknade za sledeće platne usluge:

- za izvršenje platnih naloga, odnosno za obavljanje platnih transakcija u zemlji i inostranstvu,
- naknadu banke posrednika i banke primaoca plaćanja kod međunarodnih platnih transakcija ili platnih transakcija u valuti trećih država, ukoliko je Klijent za izvršenje platne transakcije odabrao opciju OUR,
- naknadu za obradu priliva kod međunarodnih platnih transakcija ili platnih transakcija u valuti trećih država,
- naknadu za opoziv platnog naloga,
- naknadu za održavanje računa,
- druge naknade i stvarne troškove u skladu sa Opštim uslovima poslovanja i Tarifom naknada.

Naknade koje Banka naplaćuje klijentima za pružene usluge su promenljive, a Banka zadržava pravo da jednom kvartalno menja i/ili dodaje naknade i druge troškove koje naplaćuje za usluge koje pruža, uzimajući alternativno u obzir stopu inflacije ukoliko dođe do rasta stope inflacije, promenu indeksa potrošačkih cena, izmenu stope obaveznih rezervi Banke kod Narodne banke Srbije, promenu vrednosti domaće valute u odnosu na kurs evra, promenu visina domaćih i stranih referentnih kamatnih stopa, promenu zakonske regulative, pogoršanje kreditnog rejtinga zemlje, pogoršanje klasifikacije rizičnosti Klijenta u skladu sa propisima Narodne banke Srbije i internim aktima Banke, pogoršanje uslova pod kojima se Banka zadužuje na domaćem i međunarodnom tržištu, odnosno rasta indikatora rizika EMBI (Emerging Markets Bond Index-Indeks obveznica tržišta u razvoju), poslovne ciljeve Banke, tržišne uslove i konkurenциju, tržišne poremećaje i druge okolnosti koje mogu imati negativan uticaj na poslovanje Banke.

Svaka promena Tarifa naknada odnosi se i na već zaključene Okvirne ugovore i primenjuje se od dana stupanja na snagu izmena, bez zaključenja posebnog aneksa tog ugovora.

Klijent se o Tarifi naknada Banke povodom pružanja usluga otvaranja i vođenja računa, kao i ostalih usluga Banke, može informisati na internet stranici Banke www.mirabankserbia.com ili u toku radnog vremena u poslovnim prostorijama Banke.

O izmeni naknada i drugih troškova, Banka će informisati Klijente 15 dana pre stupanja na snagu istih isticanjem Tarifa naknada u prostorijama filijala Banke i na internet stranici Banke www.mirabankserbia.com, sa dodatnom mogućnošću obaveštavanja putem sms poruke ili elektronskom poštom ili pisanim putem ili na drugi pogodan način. Nezavisno od navedenog Klijent je u obavezi da se redovno interesuje i informiše o visini naknada, kao i o promeni drugih elemenata poslovnog odnosa sa Bankom nevezano za proizvod povodom kojeg je sa Bankom stupio u poslovni odnos.

Svi tekući računi klijenata, osim računa koji su povezani sa nemenskim računima oročenih depozita za vreme trajanja oročenja podležu plaćanju mesečne naknade za održavanje računa u skladu sa Tarifom naknada Banke, nezavisno od toga da li je na njima bilo finansijskih transakcija.

Mesečna naknada za održavanje računa automatski se naplaćuje prvog radnog dana u mesecu za prethodni mesec, zaduživanjem svih tekućih računa Klijenta, u svim valutama. Naplata naknada može se izvršiti i iz dozvoljenog prekoračenja po tekućem računu, a ukoliko Klijent nema sredstava na računu niti ima odobreno dozvoljeno prekoračenje naknade mogu biti knjižene kao potraživanje prema Klijentu.

Naknada za elektronsko bakarstvo se automatski naplaćuje zaduženjem računa Klijenta početkom meseca za prethodni mesec i to počev od dana izrade sertifikata. Naknade za elektronsko bankarstvo koje ne mogu biti naplaćene usled nedostatka sredstava na računu klijenta neće biti prikazane kao nedozvoljeno prekoračenje po računu, već u izvodu kao nerealizovani nalozi na čekanju.

Klijent će snositi sve troškove koje Banka ima pri sprovođenju naloga datih od strane Klijenta, kao i ostalih radnji pri realizaciji poslovnog odnosa između Banke i Klijenta, a prema Tarifi naknada Banke važećoj na dan izvršenja naloga, odnosno preuzimanja ostalih radnji (npr. troškovi DHL-a, provizije korespondenata itd.). Ako na Klijentovom računu nema dovoljno sredstava, Banka ima pravo da Klijentu naplati zakonsku zateznu kamatu za period kašnjenja.

Naknade i drugi troškovi navedeni u okviru Tarifi naknada, a koji se odnose na pužanje platnih usluga izraženi su bez naknada drugih poslovnih banaka koje učestvuju u transferima sredstava. Visina naknada drugih poslovnih banaka koje učestvuju u transferima sredstava, zavisi od njihove poslovne politike. Očekivana visina naknada drugih poslovnih banaka, koje učestvuju u transferima sredstava kod međunarodnih platnih transakcija, može biti u rasponu od 0 do 150 EUR ili u dinarskoj protivvrednosti, u zavisnosti od poslovne politike tih banaka i važeće regulative u državama u kojima te banke posluju ili ovakvi iznosi mogu biti veći.

Banka je dužna da u primerenom roku pre zaključenja Okvirnog ugovora dostavi dokument koji sadrži spisak usluga s liste reprezentativnih usluga koje Banka kao pružala platnih usluga ima u ponudi i podatke o pojedinačnoj naknadi za svaku takvu uslugu povezanu s platnim računom (u daljem tekstu: Pregled usluga i naknada). Pregled usluga i naknada se dostavlja, bez naknade - na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka, na način koji obezbeđuje dokaz o izvršenom dostavljanju i biće dostupan na šalterskim mestima u poslovnim prostorijama Banke i na njenoj internet prezentaciji .

Banka će na zahtev Klijenta, bez naknade, dostaviti Pregled usluga i naknada na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka.

Banka će Klijentu na njegov zahtev, bez naknade, na način predviđen ovim Opštim uslovima poslovanja za komuniciranje Banke i Klijenta, dostaviti na srpskom jeziku i/ili engleskom jeziku (za nerezidente) izveštaj o svim naplaćenim naknadama za usluge povezane s platnim računom (u daljem tekstu: Izveštaj o naplaćenim naknadama). Banka će na zahtev Klijenta dostaviti izveštaj o naplaćenim naknadama na papiru.

11. Kurs

Za konverziju domaće valute u stranu valutu, strane valute u domaću valutu i jedne strane valute u drugu stranu valutu Banka primjenjuje kurs iz kursne liste Banke, koja je važeća u trenutku konverzije, osim ako ugovorne strane ne dogovore drugačije za pojedini slučaj u skladu sa ponudom Banke.

Kursna lista Banke, dostupna je na web strani Banke i u poslovnim prostorijama Banke.

Za konverziju valuta, kao i pri izvršenju platnih transakcija koje zahtevaju konverziju valuta, primenjivaće se:

- kupovni kurs Banke, ako se strana valuta konvertuje u domaću valutu,
- prodajni kurs Banke, ako se domaća valuta konvertuje u stranu valutu,
- ako se jednom stranom valutom kupuje druga strana valuta, primjenjuje se kupovni kurs Banke za stranu valutu čiji se otkup vrši i koja se konvertuje u domaću valutu, a zatim prodajni kurs Banke za stranu valutu koju Banka prodaje, te dobijeni iznos domaće valute konvertuje u tu drugu stranu valutu.

12. Kamate na sredstva na tekućim računima klijenata

Na sredstva koja se nalaze na tekućim računima Klijenata, Banka ne obračunava i ne plaća kamatu, osim u slučaju da je pojedinačnim ugovorom drugačije definisano.

13. Izmene, trajanje i prestanak Okvirnog ugovora

Izmene Okvirnog ugovora se vrše izmenama i dopunama Opšthih uslova poslovanja i/ili Tarifa naknada i/ili Terminskog plana. O izmenama i dopunama Banka će obavesti Klijenta najmanje 15 dana pre dana primene. Smatra se da je Klijent obavešten danom kada je pisano obaveštenje sa izmenama i dopunama predato pošti ili kurirskoj službi, poslato putem elektronske pošte ili na drugom trajnom nosaču podataka. Obavštenje se adresira na Klijenta po osnovu kontakt podataka koje je sam Klijent predao Banci. Prihvatanjem ovih Opšthih uslova poslovanja, Klijent daje saglasnost da se na ovaj način vrši izmena Okvirnog ugovora, te izmene i dopune Okvirnog ugovora stupaju na snagu danom koji je označen kao dan primene.

Ukoliko se izmene Okvirnog ugovora odnose na izmene kamatnih stopa ili kursa Klijent je saglasan da Banka može ove izmene sprovesti odmah, bez prethodnog obaveštenja. Izmene i dopune pojedinačnih ugovora vrše se zaključivanjem aneksa.

Okvirni ugovor se zaključuje na neodređeno vreme, a prestaje sporazumnim ili jednostranim raskidom. Klijent je saglasan da Banka može raskinuti Okvirni ugovor u svim slučajevima predviđenim ugovorom o otvaranju i vođenju platnog računa, ugovorom o pojedinačnoj dodatnoj usluzi i Opštim uslovima poslovanja. Odredbe Opštih uslova poslovanja koje definišu prestanak poslovnih odnosa Banke i Klijenta primenjuju se i na prestanak Okvirnog ugovora. Prestankom Okvirnog ugovora, prestaju da važe svi pojedinačni ugovori koji čine njegov sastavni deo.

Ako je Klijent sa Bankom zaključio više ugovora o otvaranju i vođenju platnog računa, prestanak jednog od tih ugovora ne dovodi do prestanka ostalih ugovora. Prestanak ugovora o pojedinoj dodatnoj usluzi nema za posledicu prestanak ugovora o otvaranju i vođenju platnog računa, dok prestanak ugovora o otvaranju i vođenju platnog računa predstavlja pretpostavku za otkaz svih ugovora o dodatnim uslugama koje su vezane za platni račun.

XI. DEPOZITI

1. Opšte odredbe

Depozit je novčana obaveza Banke, dinarska ili devizna, koja proizilazi iz deponovanja sredstava na tekući ili drugi novčani račun, a na osnovu kog nastaje zakonska ili ugovorna obaveza Banke na povraćaj sredstava. Uslovi prijema depozita, prava i obaveze Banke i Klijenta uređuju se ugovorom o depozitu. Klijentu koji kod Banke položi sredstva, Banka plaća kamatu u visini koja je utvrđena ugovorom o depozitu na osnovu kojeg Klijent deponuje sredstva kod Banke, Tarifom naknada i drugim opštim aktima Banke.

2. Vrsta depozita

Banka otvara i vodi depozitne račune bez namene i sa namenom, koji se u pogledu ročnosti dele na račune štednje po viđenju i račune oročene štednje.

Depozitima po viđenju Klijenata smatraju se sredstva na tekućim dinarskim računima Klijenata kod Banke kada ročnost istih nije određena.

Oročeni depozit je deponovanje sredstava na tačno određeni vremenski period. Period oročenja počinje na dan kad je depozit položen na depozitni račun i završava se tačno na dan kad dogovoren period ističe, a ukoliko to nije radni dan Banke, završava se sledećeg radnog dana Banke. Valute sredstava koje Klijent može deponovati kod Banke, minimalni iznosi deponovanih iznosa i ročnost depozita određeni su Tarifom naknada Banke ili odredbama pojedinačnog ugovora. Kod oročenog depozita, Banka može, na zahtev Klijenta, da stupi u poslovni odnos povodom uzimanja sredstava u depozit i u drugim valutama osim onih

navedenih u Tarifi naknada Banke u kom slučaju će svi posebni uslovi biti predviđeni konkretnim ugovorom.

3. Valuta u kojoj Banka indeksira depozit i kurs koji se primenjuje kod obračuna

Depozite Klijenata iz ugovora o depozitu zaključenim sa valutnom klauzulom Banka indeksira u valuti EUR u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Banke na dan uplate, odnosno po srednjem kursu Banke na dan isplate. Banka zadržava pravo da u svakom konkretnom slučaju odobri drugačije uslove indeksiranja depozita, koji će biti definisani pojedinačnim ugovorom između Banke i Klijenta.

4. Vrste kamatnih stopa i kriterijumi za promenu promenljivih kamatnih stopa

Za dinarske i devizne račune depozita po viđenju, ugovara se promenljiva nominalna kamatna stopa. Kamate za depozite po viđenju mogu biti određene u brojčanom (procentnom) iznosu ili kao referentna kamatna stopa umanjena ili uvećana za određeni broj procentnih poena. Period obračuna kamate počinje od dana kad su sredstva deponovana i završava se na dan isplate sredstava osim ukoliko nije drugačije ugovorenog.

Nominalna kamatna stopa za oročeni depozit je fiksna i ne može se menjati u toku trajanja ugovorenog roka oročenja. Za depozite sa ugovorenim automatskim produženjem oročenja, Banka za svaki novi period oročenja obračunava kamatu po nominalnoj kamatnoj stopi koja je u odnosu na period, iznos i valutu propisana Tarifom naknada Banke važećoj na dan početka tog perioda.

5. Metod obračuna i pripis kamate

Na sredstva po viđenju Banka ne obračunava i ne pripisuje kamatu, osim ako pojedinačnim ugovorom nije drugačije definisano, a u kom slučaju Banka primenjuje prost (proporcionalni) metod obračuna kamate, uzimajući u obzir stvarni broj dana za godinu od 365 dana. Kamata na depozite po viđenju se obračunava na dnevnom nivou, a pripis na partiju Klijenta vrši se svakog prvog radnog dana u mesecu za prethodni mesec. Ukoliko Klijent zatvori tekući račun pre obračunskog kraja perioda (pre završetka poslednjeg dana u mesecu) istom neće biti pripisana kamata po viđenju bez obzira da li je u pojedinim danima imao više sredstava od minimuma definisanog za depozite po viđenju na tekućim računima Klijenta.

Pri obračunu kamate na sredstva oročenih depozita Klijenata, Banka primenjuje prost (proporcionalni) metod obračuna na bazi stvarnog broja dana tokom perioda trajanja oročenja, za godinu od 365 dana. Obračunata kamata na oročene depozite isplaćuje se odobrenjem tekućeg računa Klijenta na kraju naznačenog perioda u ugovoru ili na drugi način predviđen ugovorom zaključenim između Banke i Klijenta.

6. Način i uslovi pod kojima Klijent može raspolagati sredstvima depozita

Sredstvima na tekućim računima Klijenata može se raspolagati odmah po izvršenju transakcije uplate.

Izmene u visini sredstava depozita po viđenju na tekućem računu Klijenta i zatvaranje tog računa su dozvoljeni u bilo kom trenutku trajanja ugovora uz ograničenje izvršenja svih obaveza prema Banci u skladu sa ovim Opštim uslovima poslovanja i ugovora zaključenih između Banke i Klijenta.

Zaključenjem ugovora o oročenom depozitu, Klijent se obavezuje da na račun kod Banke položi ugovoren i znos sredstava na određeni rok. Trajanje roka oročenja za sredstva oročenog depozita, odnosno datum početka i isteka roka oročenja, određuju se pojedinačno zaključenim ugovorom u skladu sa Tarifom naknada Banke. Po isteku ugovorenog perioda oročenja, Banka će odobriti tekući račun Klijenta za iznos deponovane glavnice i obračunate kamate.

Klijent ne može raspolagati sredstvima oročenog depozita za vreme trajanja perioda oročenja, a izmene u visini depozita i zatvaranje računa su moguće u skladu sa tipom oročenog depozita i odredbama konkretnog ugovora zaključenog između Klijenta i Banke. Ukoliko drugačije nije ugovorenovo konkretnim ugovorom između Banke i Klijenta sredstva oročenog depozita se mogu razoročiti isključivo u izuzetnim situacijama, prema oceni Banke, na pisani zahtev Klijenta ili u slučajevima predviđenim važećom regulativom.

U slučaju razoročenja depozita, Klijentu neće biti pripisana kamata, osim u slučaju da je pojedinačnim ugovorom drugačije definisano.

U slučaju razoročena depozita u domaćoj valuti sa deviznom klauzulom (indeksirani depoziti), koji je Klijent položio na račun oročenog depozita po srednjem kursu Narodne banke Srbije za EUR, Banka će u roku od dva radna dana od dana davanja odobrenja, Klijentu isplatiti sredstva i to po kupovnom kursu Narodne banke Srbije na dan razoročenja. Navedeno razoročenje je moguće isključivo na pisani zahtev Klijenta pre isteka perioda na koji je ugovoren oročeni depozit, uz odobrenje Banke, pri čemu Klijentu neće biti pripisana kamata.

Klijent ne može zatvarati račun oročenog namenskog depozita pre isteka perioda oročenja predviđenog ugovorom zaključenim između Banke i Klijenta, bez prethodne saglasnosti Banke.

7. Iznos osiguranog depozita

U trenutku usvajanja Opštih uslova poslovanja, odredbama Zakona o osiguranju depozita predviđen je da je u slučaju pokretanja postupka stečaja ili likvidacije banke, Agencija za osiguranje depozita dužna da preko banke isplatioca, izvrši isplatu iznosa osiguranog depozita do EUR 50.000,00 po deponentu u banci i to po osnovu sledećih depozita: osiguranih dinarskih depozita u dinarskoj protivvrednosti po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji važi na dan pokretanja postupka stečaja, odnosno likvidacije nad bankom, osiguranih deviznih

depozita položenih u evrima, kao i osiguranih deviznih depozita položenih u ostalim valutama (različitim od evra), preračunatih u evre, po kursu evra prema svakoj pojedinačnoj valuti u kojoj su ti depoziti položeni, izračunatom na osnovu zvaničnog srednjeg kursa dinara prema evru i zvaničnog srednjeg kursa dinara prema toj valuti, koji važe na dan pokretanja postupka stečaja, odnosno likvidacije nad bankom. Osigurani iznos se utvrđuje nakon prebijanja potraživanja između deponenta i Banke. Ova odredba ne važi za Klijente koji su po klasifikaciji APR-a svrstani u velika preduzeća.

Sastavni deo ovih Opštih uslova poslovanja je Pregled kamatnih stopa na depozite pravnih lica koji se utvrđuje Odlukom Upravnog odbora Banke o kamatnim stopama.

XII. KREDITNI PROIZVODI

1. Vrste kredita

Banka odobrava dugoročne i kratkoročne kredite, koji mogu biti indeksirani, devizni ili dinarski.

2. Valuta u kojoj se iskazuje/odobrava ili indeksira kredit, kurs koji se primenjuje i periodi usklađivanja kursa i kriterijumi za revalorizaciju

Banka kredite indeksira u valuti EUR. Banka zadržava pravo da u svoju ponudu uvrsti indeksiranje kredita i u drugim stranim valutama, u skladu sa svojim poslovnim ciljevima.

Prilikom isplate i otplate kredita indeksiranih u stranoj valuti Banka primenjuje sledeće metode: metod isplate i otplate kredita po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan isplate, odnosno otplate rata kredita.

3. Vrste i kriterijumi za promenu kamatnih stopa

Na kredite koje Banka odobrava Klijentima može se primeniti fiksna ili promenljiva kamatna stopa.

Fiksna kamatna stopa se iskazuje u određenom procentnom iznosu.

Promenljiva kamatna stopa se sastoji iz dva elementa: referentne kamatne stope (EURIBOR, LIBOR, BELIBOR i Referentna kamatna stopa Narodne banke Srbije) i margine.

Promenljiva kamatna stopa za razliku od fiksne kamatne stope, u sebi sadrži promenljivi element (referentnu kamatnu stopu) koja ne zavisi od poslovne politike Banke, već od kretanja uslovljenih tržištem na koja Banka i Klijent ne mogu uticati, a koji elementi se zvanično objavljuju.

EURIBOR je međubankarska referentna kamatna stopa koja se primenjuje u zoni evra. Utvrđuje ga Evropska bankarska federacija i Asocijacija za finansijska tržišta. Izračunava se kao

prosek kamatnih stopa u okviru panela prvoklasnih banaka koje nude sredstva na određen period, a objavljuje svakog radnog dana u Briselu te primenjuje dva radna dana od dana objavljivanja. U zavisnosti od ročnosti ponuđenih sredstava razlikuje se nedeljni, dvonedeljni, tronedeljni, mesečni, tromesečni, šestomesečni i slični EURIBOR. Zvanične podatke o visini EURIBOR daje Reuters, a informativni se mogu videti na internet stranici www.euribor.org

Banka može primeniti mesečni, tromesečni i šestomesečni EURIBOR sa mesečnim, tromesečnim ili šestomesečnim ažuriranjem ovog podatka. Frekvencija promene (ažuriranja) ove kamatne stope određuje frekvenciju izmene ukupne nominalne kamatne stope.

LIBOR je dnevna osnovna stopa koja se zasniva na kamatnim stopama koje banke nude za kreditiranje drugih banaka na londonskom bankarskom tržištu novca. Objavljuje ga Britansko udruženje banaka svakog radnog dana. U zavisnosti od ročnosti ponuđenih sredstava razlikuje se nedeljni, dvonedeljni, tronedeljni, mesečni, tromesečni, šestomesečni i slični LIBOR. Zvanične podatke objavljuje Reuters, a informativni se mogu videti na internet stranici <http://www.bba.org.uk>

Banka može primeniti mesečni, tromesečni i šestomesečni LIBOR sa mesečnim, tromesečnim ili šestomesečnim ažuriranjem ovog podatka. Frekvencija promene (ažuriranja) ove kamatne stope određuje frekvenciju izmene ukupne nominalne kamatne stope.

BELIBOR je referentna kamatna stopa za dinarska sredstva ponuđena od strane banaka panela, na srpskom međubankarskom tržištu. BELIBOR stope se na Reuters sistemu računaju i objavljaju svakog radnog dana u 11:00 časova, odnosno 11:15 časova kao aritmetička sredina kotacija preostalih posle eleminisanja najviše i najniže stope, sa dva decimalna mesta. BELIBOR stope se objavljaju na www.thomsonreuters.rs svakog radnog dana u 11:30 časova.

Banka može primeniti mesečni, tromesečni i šestomesečni BELIBOR sa mesečnim, tromesečnim ili šestomesečnim ažuriranjem ovog podatka. Frekvencija promene (ažuriranja) ove kamatne stope određuje frekvenciju izmene ukupne nominalne kamatne stope.

Referentna kamatna stopa Narodne banke Srbije je najviša, odnosno najniža kamatna stopa koju Narodna banka Srbije primenjuje u postupku sprovođenja repo transakcija prodaje, odnosno kupovine hartija od vrednosti. Visina referentne kamatne stope utvrđena je Odlukom o utvrđivanju referentne kamatne stope Narodne banke Srbije. Usklađivanje se vrši sa vrednošću koju utvrđuje Narodna banka Srbije.

Usklađivanje sa mesečnim EURIBOR/LIBOR/BELIBOR se vrši mesečno, pri čemu se kao relevantna vrednost uzima vrednost EURIBOR/LIBOR/BELIBOR koja važi na prvi dan u mesecu. Usklađivanje sa tromesečnim EURIBOR/LIBOR/BELIBOR se vrši tromesečno i to na svaki prvi dan u mesecu januaru, aprilu, julu i oktobru, pri čemu se kao relevantna vrednost uzima vrednost EURIBOR/LIBOR/BELIBOR koja važi na taj dan.

Usklađivanje sa šestomesečnim EURIBOR/LIBOR/BELIBOR se vrši šestomesečno i to na svaki prvi dan u mesecu januaru i julu, pri čemu se kao relevantna vrednost uzima vrednost EURIBOR/LIBOR/BELIBOR koja važi na taj dan.

Usklađena vrednost referentne kamatne stope (EURIBOR/LIBOR/BELIBOR/Referentna kamatna stopa Narodne banke Srbije) se primenjuje od prvog dana u mesecu, odnosno periodu, za koji se vrši usklađivanje.

O izmeni referentne kamatne stope Banka će informisati Klijenta korisnika kredita na najpogodniji način, uključujući, ali se ne ograničavajući, na dostavu elektronskom ili sms porukom ili objavljinjem na internet stranici Banke www.mirabankserbia.com ili isticanjem obaveštenja u poslovnim prostorijama Banke. Banka Klijentu korisniku kredita nakon usklađivanja kamatne stope dostavlja novi plan otplate.

Ukoliko Klijent ne nastavi otplatu u skladu sa obaveštenjem Banke i/ili novim planom otplate, Banka ima pravo da jednostrano raskine ugovor o konkretnom kreditnom proizvodu, te je Klijent u obavezi da u roku od 8 dana od dana dostavljanja Klijentu obaveštenja o raskidu ugovornog odnosa Banci vrati preostali dug po kreditnom proizvodu, sa pripadajućim kamatama i eventualnim drugim potraživanjima Banke, a po poslednjem važećem planu otplate ukoliko se isti dostavlja za konkretni kreditni proizvod, odnosno prema obaveštenju Banke ukoliko se za konkretni kreditni proizvod ne izdaje plan otplate.

4. Metod obračuna kamate

Banka primenjuje prost (proporcionalni) metod obračuna na bazi stvarnog broja dana tokom perioda trajanja kredita, za godinu od 365 dana i to za sve tipove kredita i dozvoljeno prekoračenje po računu, osim kada je odgovarajućim propisima komforни metod propisan kao obavezujući.

U slučaju da se sredstva kredita koriste po osnovu kreditnih i drugih linija koje se odobravaju u saradnji sa Evropskom investicionom bankom, Fondom revolving kredita Republike Srbije ili u drugim sličnim situacijama, Banka će primeniti metod obračuna kamate koji je predviđen za te konkretnе linije. Banka i Klijent urediće svoja prava i obaveze povodom metoda obračuna kamate odredbama pojedinačnog ugovora koji će se zaključiti u takvim situacijama

5. Visina kamatnih stopa u slučaju docnje Klijenta

U slučaju docnje Klijenta u izmirivanju obaveza, Banka obračunava i naplaćuje zakonsku zateznu kamatu. Ako je stopa ugovorene kamate viša od stope zakonske zatezne kamate, ona teče i posle Klijentove docnje i Banka ima pravo da je naplati.

6. Naknade i drugi troškovi koji padaju na teret Klijenta

Banka ima pravo da naplati sledeće naknade:

- za obradu kreditnog zahteva, kao i zahteva za dozvoljeni minus po tekućem računu pravnog lica koja zavisi od vrste kredita/dozvoljenog minusa u ugovorom utvrđenom procentu a plaća se jednokratno i jednom, obračunati iznos se ne menja u toku otplate kredita. Banka zadržava pravo da promeni iznos naknade za isplatu kredita odobrenih nakon izmene ove nakanade u skladu sa poslovnom politikom Banke,
- na ime naknade za praćenje uredne otplate kredita ukoliko je ova naknada predviđena pojedinačnim ugovorom, čija visina je istim utvrđena i plaća se periodično, a sve u skladu sa odredbama zaključenog pojedinačnog ugovora,
- na ime naknade za neiskorisćeni deo odobrenih sredstava ukoliko je ova naknada predviđene pojedinačnim ugovorom, čija visina je utvrđena ugovorom u odgovarajućem procentu i plaća se periodično, a sve u skladu sa odredbama zaključenog pojedinačnog ugovora,
- kao i druge naknade koje su definisane pojedinačnim ugovorima.

Ostali troškovi koji padaju na teret Klijenta su:

- troškovi pribavljanja izveštaja Kreditnog biroa Udruženja banaka Srbije koji su definisani Tarifom naknada koji izdaje Kreditni biro Udruženja banaka Srbije,
- troškovi procene vrednosti predmeta zaloge koji služi kao obezbeđenje urednog izmirenja obaveza po osnovu ugovora konkretnom kreditnom proizvodu,
- troškovi pribavljanja izvoda iz relevantnog registra nepokretnosti ili registra zaloge na pokretnim stvarima i pravima,
- troškovi i takse realizacije zasnivanja zaloge u vezi sa obezbeđenjem potraživanja, kao i troškove brisanja zaloge (u toku otplate kredita) koji zavise od visina taksi predviđenih zakonskim propisima,
- troškovi osiguranja nepokretnosti koja je predmet obezbeđenja urednosti ispunjenja obaveza preuzetnih ugovorom o konkretnom kreditnom proizvodu, od požara, dopunskog rizika izliva vode iz instalacija i drugih rizika (udar groma, eksplozija, oluja, grad, sl.); Klijent se obavezuje da Banci dostavi dokaz o uplati premije osiguranja u skladu sa polisom, da polisu osiguranja vinkulira u korist Banke, da premiju osiguranja plaća redovno za sve vreme važenja ovog ugovora i o tome Banci uredno dostavlja dokaz,
- osiguranje pokretnih stvari koja je predmet obezbeđenja urednosti ispunjenja obaveza preuzetnih ugovorom o konkretnom kreditnom proizvodu,
- troškovi izmene sredstava obezbeđenja i plana otplate kredita,
- troškovi slanja pisama i obaveštenja (obaveštenje o nedozvoljenom prekoračenju po tekućem računu, slanje sms obaveštenja o kašnjenju po kreditnom proizvodu desetog dana kašnjenja, slanje pisma obaveštenja o kašnjenju po kreditnom proizvodu tridesetog dana kašnjenja, pismo pred raskid ugovora o kreditu, obaveštenje o raskidu ugovora o kreditu, slanje administrativih zabrana za jemca) pisanim putem ili putem sms poruke,
- drugi troškovi prema Tarifi naknada Banke ili trećih lica.

Banka može u skladu sa svojim poslovnim ciljevima izmeniti visinu troškova koje ona određuje i to jednom kvartalno.

7. Vrste sredstava obezbeđenja i mogućnost njihove zamene tokom perioda otplate kredita

Banka na ime obezbeđenja kredita i ostalih kreditnih proizvoda prihvata: solidarno jemstvo, sopstvene blanko menice Klijenta (ukoliko je to u skladu sa poslovnom politikom Banke) i jemca, trajni nalog, zalogu na pokretnim stvarima, akcijama, udelima i pravima, zalogu nepokretnosti, sredstva namenskog depozita, bankarsku garanciju koju je izdala prvaklasna banka, zalog Banci (zlato ili nakit sa potvrdom od strane ovlašćenog procenitelja ili druge vredne stvari koje je moguće skladištiti u sefu banke), obveznice stare devizne štednje, osiguranje predmeta zaloge, osiguranje kredita, druge instrumente obezbeđenja u zavisnosti od prirode konkretnog posla i važeće regulative.

Banka može, na osnovu procene kreditne sposobnosti Klijenta, za sve vreme trajanja ugovora o konkretnom kreditnom proizvodu, zahtevati dodatne instrumente obezbeđenja, u skladu sa odlukom Kreditnog odbora Banke.

Klijent može u toku trajanja kredita podneti zahtev za zamenu instrumenata obezbeđenja, a Banka će u skladu sa odlukom Kreditnog odbora izvršiti analizu ponuđenog instrumenta obezbeđenja i doneti odluku o prihvatanju odnosno neprihvatanju istog. Ukoliko se Klijent ne složi sa odlukom Kreditnog odbora o izmeni sredstva obezbeđenja, Banka zadržava pravo da raskine ugovor. Uslugu svake izmene sredstava obezbeđenja Banka naplaćuje jednokratno u visini određenoj važećim Tarifom naknada Banke.

8. Uslovi za prevremenu otplatu kredita

Klijent može da izvrši prevremenu otplatu celokupnog iznosa kredita ili njegovog dela pod uslovom da Banci dostavi pisani zahtev i Banka se složi sa prevremenom otplatom.

Na dan prevremene otplate Klijent je pored glavnice, dužan da Banci plati dospelu, a neplaćenu kamatu na dugovanu glavnici zaključno sa danom prevremene otplate, kao i naknadu za prevremenu otplatu. Banka ima diskreciono pravo odlučivanja o visini naknade za prevremenu otplatu kredita.

9. Uslovi aktiviranja sredstava obezbeđenja i posledice neizmirenja obaveza

Klijent je dužan da iznos odobrenog kredita sa kamatom i eventualnim sporednim potraživanjima vrati Banci u celosti, u mesečnim iznosima i u rokovima utvrđenim u ugovoru i/ili u važećem planu otplate koji čini sastavni deo i bitan elemenat ugovora o konkretnom kreditnom proizvodu, ukoliko se plan otplate predaje Klijentu za konkretan kreditni proizvod. Ukoliko Klijent ne izvršava otplatu kredita u skladu sa planom otplate i ukoliko ne poštuje bilo koju odredbu konkretnog ugovora i odredbe Opštih uslova poslovanja, Banka ima pravo da

jednostrano raskine ugovor i naplati svoje potraživanje aktiviranjem datih sredstava obezbeđenja.

Klijent je saglasan da, u slučaju da iz bilo kog razloga ne uplati sve dospele iznose ili druge eventualne troškove Banke nastale realizacijom instrumenata obezbeđenja radi naplate dospelog, a neplaćenog duga u ugovorenom roku na račun Banke, Banka može, automatski, bez traženja posebnog odobrenja i saglasnosti, sa svih računa Klijenta koji se vode kod Banke, sama izvršiti prenos neuplaćenog iznosa na račun Banke i da radi naplate može iskoristiti sva data sredstva obezbeđenja.

U slučaju da navedene obaveze moraju biti izmirene iz sredstava sa deviznih računa Klijenta koji se vode kod Banke, Klijent je saglasan da Banka može automatski bez daljeg pitanja ili potrebe davanja odobrenja, izvršiti otkup deviznih sredstava sa njegovih računa koji se vode kod Banke, po kupovnom kursu Banke na dan izvršenog otkupa-konvertovanja u dinarskoj protivvrednosti, u visini ukupnog iznosa potraživanja Banke prema Klijentu po osnovu konkretnog ugovora i potraživanje namiriti iz tako dobijenog dinarskog iznosa.

Banka može aktivirati sredstva obezbeđenja kako je navedeno u prethodnim stavovima i bez raskida ugovora, u skladu sa odlukom Kreditnog odbora Banke. Danom jednostranog raskida Ugovora, dospeva za naplatu preostali deo kredita sa svim pripadajućim kamatama i drugim troškovima koje Banka ima i može imati u procesu sudske i/ili vansudske naplate dospelih potraživanja.

Radi naplate svog potraživanja Banka može pokrenuti sudske i/ili vansudske postupak, u skladu sa odlukom nadležnog odeljenja Banke.

Banka ima pravo da u toku otplate kredita proda, odnosno ustupi potraživanje po predmetnom kreditu trećem licu bez traženja posebnog odobrenja Klijenta.

10. Garancije i akreditivi

Banka Klijentu izdaje garancije/akreditive na osnovu njegovog naloga za izdavanje garancije/akreditiva, koji sadrži pečat Klijenta i potpis ovlašćenog lica, a u skladu sa važećom zakonskom regulativom i usvojenom bankarskom procedurom za izdavanje garancija/akreditiva, uz dostavljanje neophodne dokumentacije u skladu sa zahtevom Banke i plaćanje naknada predviđenih ugovorom za izdavanje garancije/akreditiva uključujući, ali ne ograničavajući se na naknadu za izdavanje garancije/akreditiva, obradu zahteva, izmenu garancije, protest po garanciji, ino troškove, pregled dokumenata, zatezne kamate i druge naknade predviđene Tarifom naknada Banke ili u skladu sa odredbama pojedinačno zaključenih ugovora.

Ako Banka koristi usluge druge banke da bi sprovedla instrukcije Klijenta (nalogodavca) čini to za račun i na rizik tog Klijenta. Banka ne preuzima nikakvu obavezu ili odgovornost u slučaju da instrukcije koje je prenela drugoj banci ne budu sprovedene, čak i ako je sama preuzela

inicijativu u izboru te druge banke. Klijent (nalogodavac) će biti obavezan i odgovoran da obešteći Banku za sve obaveze i odgovornosti koje nametnu strani zakoni i običaji.

Ukoliko je protiv Banke istaknuto potraživanje po osnovu garancije koju je Banka izdala po nalogu ili za račun Klijenta, Banka je ovlašćena da izvrši plaćanje obaveze po garanciji na osnovu zahteva korisnika iste i to bez pokretanja bilo kakvog sudskog postupka ili traženja prethodne saglasnosti od Klijenta, a u skladu sa relevantnim zakonima, propisima, praksom i uslovima konkretne garancije.

Na dokumentarne akreditive koje Banka otvorí Klijentima primenjuju se Jednobrazna pravila i običaji za dokumentarne akreditive, Revizija 2007, Publikacija MTK br. 600 (UCP), a na izdate garancije pravila ili propisi koji su posebno definisani odredbama pojedinačnih ugovora.

Garancije Banka izdaje sa rokom važenja koji je definisan odredbama pojedinačnih ugovora i važećih propisa.

11. Ostale odredbe vezane za kreditne proizvode

Klijent je saglasan da Banka može u bilo kom trenutku za vreme trajanja ugovornog odnosa, od Kreditnog biroa preuzimati izveštaje o kreditnoj sposobnosti Klijenta. Banka će u ovim slučajevima zadužiti račun Klijenta za iznos naknade za dobijanje izveštaja Kreditnog biroa.

Banka može uz potpisano saglasnost Klijenta aktivirati uslugu trajnog naloga kojom može automatski zaduživati sredstva na svim tekućim računima Klijenta za redovno poslovanje koji se vode kod Banke, te da Banka može sama izvršiti prenos dospelog iznosa iz pomenutog ugovora na račun Banke. Banka može zaduženje računa vršiti bez ispostavljanja posebnog platnog naloga. Trajni nalog se realizuje u realnom vremenu, odnosno automatski nakon priliva dovoljnog iznosa sredstava za realizaciju celokupnog naloga na bilo koji tekući račun Klijenta za redovno poslovanje koji se vodi kod Banke i ima prioritet u odnosu na ostale platne naloge izuzev prinudne naplate. Trajni nalog će biti relizovan u odnosu na sredstva dozvoljenog prekoračenja po tekućem računu odobrenog od strane Banke pre i nakon izdavanja ovog trajnog naloga samo uz prethodnu saglasnost Klijenta. Banka može opozvati trajni nalog u bilo kom momentu. Trajni nalog važi od dana njegovog izdavanja, pa sve do do potpunog izmirenja svih obaveza preuzetih po osnovu konkretnog Ugovora o kreditu između Banke i Klijenta.

Ukoliko rata ili druga obaveza Klijenta dospeva u neradne dane ili dane državnog praznika, Klijent je dužan da uplatu izvrši do poslednjeg radnog dana koji prethodi neradnom danu, odnosno danu praznika.

Pod kreditom, odnosno kreditnim proizvodom, se, u smislu ovih Opštih uslova poslovanja podrazumevaju krediti, dozvoljena prekoračenja po računu, gotovinski limit po tekućem računu, dokumentarni proizvodi i garancije i drugi kreditni proizvodi Banke koje Banka odobrava pravnim licima.

Sastavni deo ovih Opštih uslova poslovanja je Pregled kamatnih stopa na kredite za pravna lica koji se utvrđuje Odlukom Upravnog odbora Banke o kamatnim stopama.

XIII. POSLOVI FAKTORINGA

U skladu sa odredbama važećih propisa, faktoring je finansijska usluga kupoprodaje postojećeg nedospelog ili budućeg kratkoročnog novčanog potraživanja, nastalog po osnovu ugovora o prodaji robe ili pružanja usluga u zemlji ili u inostranstvu.

Predmet faktoringa može biti svako postojeće nedospelo ili buduće, celo ili delimično, kratkoročno novčano potraživanje koje je nastalo po osnovu ugovora o prodaji robe ili pružanja usluga, zaključenog između pravnih lica i preduzetnika. Kratkoročno potraživanje je potraživanje koje dospeva na naplatu u roku do godinu dana od dana prodaje robe, odnosno pružanja usluge, definisanog ugovorom o prodaji robe ili pružanja usluga.

Banka Klijentima pruža usluge koje se odnose na domaći faktoring čiji je predmet prodaja potraživanja nastalog prodajom robe ili pružanjem usluga između domaćih lica na unutrašnjem tržištu, sa pravom ili bez prava na regres. Pored navedenog, Banka Klijentima pruža i usluge koje se odnose na obrnuti faktoring, sve u skladu sa odredbama važećih propisa.

Banka i Klijent ugovorom o faktoringu regulišu svoja prava i obaveze u vezi sa ovim poslovima

XIV. PRESTANAK POSLOVNIH ODNOSEA

Banka i Klijent mogu po sopstvenom nahođenju u bilo kojem momentu sporazumno raskinuti međusobni poslovni odnos, sa ili bez otkaznog roka. Klijent ovakvo pravo može jedino iskoristiti u slučaju da nema nikakvih dugovanja prema Banci, kao i da je izmirio sve svoje obaveze.

Banka ima pravo na jednostrani raskid ugovora o konkretnom bankarskom proizvodu u slučaju da:

- Klijent ne plati svoje dospele obaveze, uključujući dospele glavnice, kamate, jednokratne naknade, troškove i ostale plative iznose, u roku i na način određen ugovorom zaključenim između Banke i Klijenta,
- Klijent ne izvršava bilo koju svoju obavezu iz ugovora o kreditnom proizvodu, a naročito u slučaju kada Klijent pisanim putem ne obavesti Banku o svakoj promeni pravnog statusa, promeni sedišta, promeni delatnosti, promeni u kapitalu, promeni vlasničke strukture, lica ovlašćenih za zastupanje i drugim bitnim promenama koje mogu uticati na kreditnu sposobnost Klijenta i ugovorni odnos Banke i Klijenta i odmah dostavi Banci overene fotokopije svih izmena i/ili dopuna izvoda iz nadležnog registra, sa svim prilozima,

- Klijent dostavi netačne podatke na osnovu kojih je Banka sa istim zaključila ugovor o kreditu, Banka analizom poslovne situacije i tokova gotovine Klijenta ili na drugi način, dođe do saznanja da su kod Klijenta nastupile promene koje po mišljenju Banke imaju ili mogu imati uticaja na njegovu kreditnu sposobnost i sposobnost urednog vraćanja kredita,
- Klijent prestane da ispunjava uslove kreditne sposobnosti,
- ne dostavlja redovno Banci finansijske izveštaje po svim obračunskim periodima do potpunog izmirivanja potraživanja,
- poslovne aktivnosti kojima se bavi nisu u skladu sa bezbednosnim, ekološkim, socijalnim, zdrastvenim i radnim propisima Republike Srbije, kao i da transakcije Klijenta nisu u skladu sa važećom regulativom,
- Klijent ili treće lice ne izvršavaju uredno obaveze preuzete ugovorima i izjavama kojima se regulišu instrumenti obezbeđenja,
- Klijent ne obezbedi dodatna sredstva obezbeđenja, u roku određenom od strane Banke računajući od dana prijema zahteva Banke za dostavljanje dodatnih sredstava obezbeđenja,
- Klijent upotrebi kredit za svrhe koje se razlikuju od namene koje su opisane u ugovoru o kreditu,
- svi ili neki od dokumenata koje je Klijent prezentovao Banci nisu validni, kompletni, istiniti i da predstavljaju stvarno finansijsko stanje Klijenta kao i ukoliko su predmet spora od strane bilo kog trećeg lica, a u vezi njihove validnosti,
- je Klijent službeniku Banke ili trećem licu platio neki novčani iznos ili dao bilo koju imovinsku vrednost u cilju dobijanja kredita,
- Klijent pisanom izjavom povuče saglasnost datu Banci za pribavljanje izveštaja od Kreditnog biroa ili saglasnost za obradu podataka u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti,
- kada je Klijent dao netačne podatke, kao i izjave o svom finansijskom statusu, što je bilo od značaja za donošenje odluke Banke o odobravanju i isplati kredita ili pružanju druge usluge ili preduzimanju određene radnje, koja je Banku izlagala riziku,
- kada Klijent ne dostavi Banci dokumentaciju određenu propisima koji regulišu sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma, odnosno drugim važećim propisima,
- ako se Klijentova finansijska situacija znatno pogorša ili postoji realna mogućnost za to, a dovodi u opasnost uredno ispunjenje njegovih obaveza prema Banci,
- u slučaju bilo koje povrede ugovornih obaveza Klijenta ili trećeg lica na štetu Banke,
- ako se utvrdi da su prema Klijentu sprovedene prinudne mere radi uspostavljanja međunarodnog mira i sigurnosti, u skladu sa rezolucijama Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija,
- ukoliko postoji sumnja da je Klijent umešan u izvršenje krivičnih dela, uključujući i pranje novca i finansiranje terorizma ili ukoliko se utvrdi da se Klijent nalazi na listama koje banka priznaje, u skladu se lokalnom i međunarodnom regulativom, koja se odnosi na sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma, ukoliko iz bilo kog razloga postoji reputacioni rizik po Banku ukoliko nastavi poslovnu saradnju sa Klijentom,

- ukoliko Klijent po računu otvorenom u Banci nije imao promet po računu u periodu dužem od 180 dana, Banka može raskinuti ugovor o otvaranju i vođenju računa, odnosno okvirni ugovor sa otkaznim rokom od 15 dana od dana slanja pisanog obaveštavanja o raskidu na adresu sedišta Klijenta koje je ranije prijavljeno Banci; u slučaju da na računu postoje novčana sredstva i da dođe do primene ove odredbe, Banka će takva sredstva rasporediti na konto neraspoređenih sredstava ili drugi odgovarajući konto;
- Klijent postupa suprotno važećim propisima,
- u drugim slučajevima predviđenim važećim propisima, uključujući, a ne ograničavajući se samo na odredbe propisa kojima se reguliše pravo Banke na slobodan izbor klijenata, kao i u skladu sa odredbama pojedinačno zaključenih ugovora.

Poslovni odnos se raskida donošenjem odluke nadležnog odbora Banke o raskidu. Banka će Klijentu poslati obaveštenje o raskidu konkretnog poslovnog odnosa, a na dostavljanje obaveštenja shodno će se primenjivati odredbe Opštih uslova poslovanja koje se odnose na komunikaciju Banke i Klijenta.

Danom jednostranog raskida ugovora dospeva za naplatu preostali deo kredita, odnosno potraživanja Banke po drugim proizvodima odobrenim Klijentu, sa svim pripadajućim kamatama i drugim troškovima koje Banka ima i može imati u procesu sudske i/ili vansudske naplate dospelih potraživanja.

Ukoliko Klijent ne izmiri svoje obaveze, Banka može pokrenuti sudske i/ili vansudske postupak za naplatu celokupnog iznosa preostalog potraživanja. Nakon raskida poslovnih odnosa između Banke i Klijenta i pod uslovom potpunog izmirenja svih obaveza Klijenta prema Banci, preostala sredstva na računima Klijenta biće mu stavljeni na raspolaganje.

Ovde sadržane odredbe koje se primenjuju na raskid poslovnih odnosa između Banke i Klijenta shodno se primenjuju i na delimičan raskid poslovnih odnosa između Banke i Klijenta, a odredbe ovih Opštih uslova poslovanja će se shodno primenjivati i nakon raskida poslovnih odnosa između Banke i Klijenta, a sve do konačnog izmirenja međusobnih prava i obaveza.

XV. USTUPANJE POTRAŽIVANJA

Banka može, pod uslovima utvrđenim propisima, trećem licu ustupiti svoje potraživanje prema Klijentu, o čemu će Klijenta (dužnika) obavestiti, u skladu s propisima.

XVI. MERODAVNO PRAVO I JURISDIKCIJA

Tumačenje ugovora i drugih pravnih odnosa kao i rešavanje spornog odnosa između Banke i klijenta vrši se primenom zakona i drugih propisa Republike Srbije, osim ako nije drugačije ugovoreno.

Za rešavanje eventualnih sporova između Banke i Klijenta nadležan je sud prema sedištu Banke, osim ako nije drugačije ugovoreno.

XVII. ZAVRŠNE ODREDBE

Opšti uslovi poslovanja su javno dostupni Klijentima i smatraju se objavljenim danom isticanja na vidnom mestu u poslovnim prostorijama Banke, a dostupni su na internet stranici Banke, kao i na zahtev Klijenta. Smatra se da je Klijent upoznat sa sadržinom Opštih uslova poslovanja objavljenih na navedeni način i da svaka instrukcija data Banci od strane Klijenta predstavlja prihvatanje ovih Opštih uslova.

Opšti uslovi su objavljeni na srpskom i na engleskom jeziku, pri čemu će kod eventualne nesaglasnosti ili različitog tumačenja verzije na srpskom i na engleskom jeziku preovlađivati verzija na srpskom jeziku.

Banka je dužna da Klijentu pruži odgovarajuća objašnjenja i instrukcije koje se odnose na primenu Opštih uslova poslovanja.

Ovi opšti uslovi poslovanja su sačinjeni u srpskoj i engleskoj verziji i u slučaju različitog tumačenja, prednost ima verzija na srpskom jeziku.

Odredbe ovih opštih uslova poslovanja stupaju na snagu danom usvajanja i primenjuju se od 27.12.2019. godine.